

**НИС А.Д. – Нафтна индустрија Србије
Нови Сад**

**Финансијски извештаји
и извештај независног ревизора**

31. децембар 2019. године

Нови Сад, 26. фебруар 2020. године

С А Д Р Ж А Ј :

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРИПРЕМЉЕНИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О РАЧУНОВОДСТВУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Биланс стања	1
Биланс успеха	4
Извештај о осталом резултату	6
Извештај о токовима готовине	7
Извештај о променама на капиталу	8
Напомене уз финансијске извештаје	
1. Опште информације	10
2. Преглед значајних рачуноводствених политика	10
3. Кључне рачуноводствене процене и просуђивања у примени рачуноводствених политика	25
4. Примена нових МСФИ	28
5. Нови рачуноводствени стандарди	30
6. Управљање финансијским ризиком	31
7. Информације о сегментима	40
8. Нематеријална имовина	43
9. Некретнине, постројења и опрема	44
10. Учешћа у капиталу зависних правних лица	49
11. Учешћа и капиталу придржених ентитета и заједничким подухватима	49
12. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	50
13. Остали дугорочни финансијски пласмани	51
14. Одложена пореска средства и обавезе	51
15. Залихе	52
16. Потраживања по основу продаје	53
17. Друга потраживања	53
18. Краткорочни финансијски пласмани	53
19. Готовински еквиваленти и готовина	54
20. Активна временска разграничења	54
21. Ванбилианска актива и пасива	54
22. Акцијски капитал	54
23. Дугорочна резервисања	55
24. Дугорочне обавезе	57
25. Краткорочне финансијске обавезе	58
26. Обавезе из пословања	58
27. Остале краткорочне обавезе	59
28. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	59
29. Пасивна временска разграничења	59
30. Трошкови производних услуга	59
31. Нематеријални трошкови	60
32. Финансијски приходи	60
33. Финансијски расходи	60
34. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	61
35. Остали приходи	61
36. Остали расходи	61
37. Порез на добит	62
38. Потенцијалне и преузете обавезе	62
39. Трансакције са повезаним правним лицима	63
Контакт информације	67

Извештај независног ревизора

Акционарима и Одбору директора Нафтне индустрије Србије а.д. Нови Сад

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извештаји дају истинит и објективан приказ, по свим материјално значајним аспектима, финансијске позиције друштва Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Друштво“) на дан 31. децембра 2019. године, и његове финансијске успешности и токова готовине за годину завршenu на тај дан у складу са Законом о рачуноводству важећим у Републици Србији.

Предмет ревизије

Финансијски извештаји Друштва укључују:

- Биланс стања друштва са стањем на дан 31. децембра 2019. године;
- Биланс успеха за годину завршenu на тај дан;
- Извештај о осталом резултату за годину завршenu на тај дан;
- Извештај о променама на капиталу за годину завршenu на тај дан;
- Извештај о токовима готовине за годину завршenu на тај дан; и
- Напомене уз финансијске извештаје, које садрже преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији Републике Србије. Наше одговорности у складу са том регулативом су детаљније описане у одељку извештаја који је насловљен *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извештаја*.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основу за наше мишљење.

Независност

Ми смо независни у односу на Друштво у складу са Етичким кодексом за професионалне рачуновође издатим од стране Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (IESBA Кодекс) и етичким захтевима Закона о ревизији Републике Србије који су релевантни за нашу ревизију финансијских извештаја у Републици Србији. Испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са IESBA Кодексом и етичким захтевима Закона о ревизији Републике Србије.

Наш приступ ревизији

Преглед

- **Материјалност** • Материјалност Друштва: РСД 1.477 милиона динара (у даљем тексту „РСД“), што представља 5% просечне добити пре опорезивања за претходне три године.
- **Кључна ревизијска питања** • Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине.

При конципирању ревизије утврдили смо ниво материјалности и проценили ризике од материјално значајних грешака у финансијским извештајима. Посебну пажњу посветили смо случајевима који предвиђају субјективну процену руководства, као што су нпр. материјално значајне рачуноводствене процене које укључују утврђивање претпоставки и узимање у обзир неизвесних будућих догађаја од стране руководства. Као и код сваке ревизије, пажњу смо посветили ризику од заобилажења интерне контроле од стране руководства, што између осталог укључује, разматрање да ли постоје докази о пристрасности који представљају ризик од постојања материјално значајних грешака насталих услед проневере.

Прилагодили смо обим ревизије са циљем да обезбедимо примену довољних поступака за потребе изражавања мишљења о финансијским извештајима, узетим у целини, при чему смо водили рачуна о структури Друштва, рачуноводственим процесима и системима контроле, као и сектору привреде у коме Друштво послује.

Материјалност

На обим наше ревизије утицала је примена нивоа материјалности. Ревизија је конципирана на начин да се стекне разумно уверење да финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе. Погрешни искази могу настати услед проневере или грешке. Погрешни искази се сматрају материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу финансијских извештаја.

На основу нашег професионалног просуђивања, дефинисали смо одређене квантитативне критеријуме материјалности, као и ниво материјалности за финансијске извештаје, узете у целини, као што је приказано у табели ниже. Поменуто нам је, уз квалитативне факторе, помогло да дефинишемо обим ревизијског ангажовања, као и природу, временски оквир и опсег ревизијских поступака, као и да извршимо процену ефекта погрешних исказа, уколико постоје, појединачно или збирно, на финансијске извештаје, узете у целини.

Ниво материјалности	РСД 1.477 милиона
Како смо одредили материјалност	5% просечне добити пре опорезивања за претходне три године.
Образложење за примену основу за одређивање материјалности	Имајући у виду да је на добит пре опорезивања текуће године материјално утицао нови циклус инвестирања у рафинерији, одлучили смо да материјалност треба да буде одређена на основу просека добити пре опорезивања у претходне три године, што представља репрезентативнији показатељ одрживог пословања у поређењу са добити пре опорезивања коју смо користили прошле године као полазну основу за одређивање материјалности. За стопу од 5% смо се определили јер је унутар прихватљивих квантитативних критеријума који се користе за профитно оријентисана друштва у овом индустријском сектору.

Са Комисијом за ревизију постигли смо договор о обавештавању Комисије о свим погрешним исказима већим од РСД 57 милиона идентификованим у току ревизије, као и о погрешним исказима мањим од наведеног износа који, према нашем мишљењу, захтевају извештавање.

Кључна ревизијска питања

Кључна ревизијска питања су питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији финансијских извештаја за текући период. Ова питања су разматрана у контексту ревизије финансијских извештаја у целини и у формирању нашег мишљења о њима, и ми нисмо изнели издвојено мишљење о овим питањима.

Кључна ревизијска питања	Како смо приступили кључним ревизијским питањима
Процена резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине	Ми смо извршили критичку оцену годишњих извештаја руководства о исказаним резервисањима. Посебну пажњу смо посветили средствима код којих се промене у процени трошкова директно одражавају на биланс успеха и извештај о осталом резултату, а не исказују као средство.
Резервисање за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине обелодањено је у напомени 23 уз финансијске извештаје; рачуноводствене политике и кључна просуђивања и процене садржане су у напомени 2 и напомени 3.	Тестирањем је обухваћено разумевање законских и изведенih обавеза у погледу обнављања природних ресурса средстава, и то на основу процене корисног века употребе средства и трошка за заштиту животне средине.
Обрачун резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине захтева значајно просуђивање руководства због сложености поступка процене будућих трошкова, дисконтне стопе и рочности обавеза.	Посебно, обавили смо следеће поступке ревизије: <ul style="list-style-type: none"> - Утврдили смо и проверили претпоставке везане за трошкове а које најзначајније утичу на резервисања, и то путем прегледа стварно насталих трошкова у току године и њиховог упоређивања са подацима из ранијих година;
Обнављање природних ресурса инфраструктуре гаса и нафте је активност у настанку, стога постоје ограничени историјски подаци који би служили у компаративне сврхе, а за потребе процене будућих трошкова. Поменути фактори усложњавају поступак утврђивања тачног износа резервисања, који је материјално значајан за биланс стања Друштва.	Утврдили смо стручност и објективност лица која су вршила процену трошкова, и то путем ангажовања проценитеља да оцене оправданост дисконтне стопе примењене на претпоставке везане за трошкове и њеним упоређивањем са стопама на државне обvezнице Републике Србије за слични период;
Руководство врши преглед резервисања за потребе обнављања природних ресурса и заштите животне средине на годишњем нивоу, и то за средства за истраживање и процењивање и средства за прераду. Преглед од стране руководства обухвата и анализу ефекта промена у законској регулативи Републике Србије, очекиваног приступа руководства обнављању природних ресурса, процену трошкова, дисконтне стопе, рочност обавеза као и ефекти промена девизних курсева.	- Извршили смо проверу математичке тачности релевантних модела; <ul style="list-style-type: none"> - Извршили смо проверу потпуности података, и то путем њиховог упоређивања са другим нефинансијским информацијама и ревизијским поступцима извршеним везано за некретнине, постројења и опрему;
	- Извршили смо проверу промене статуса нафтних бушотина у односу на прошлу годину, и то физичким прегледом, с обзиром да статус нафтних бушотина има материјалан утицај на обрачун резервисања.
	- Извршили смо проверу анализе осетљивости коју је припремило руководство за главне претпоставке (дисконтна стопа и процена трошкова). Проверили смо математичку тачност калкулације и закључили да резултати нису материјално различити и да с у оквиру дозвољеног распона.

Остале информације

Руководство је одговорно за остале информације. Остале информације обухватају Годишњи извештај о пословању (али не укључује финансијске извештаје и извештај ревизора о њима), за који очекујемо да ће нам бити стављен на располагање након датума извештаја ревизора.

Наше мишљење о финансијским извештајима се не односи на остале информације и не изражавамо било који облик закључка којим се пружа уверавање о њима.

У вези са нашом ревизијом финансијских извештаја, наша одговорност је да прочитамо остале информације, наведене у тексту горе, када нам буду доступне, и при томе размотримо да ли постоји материјална недоследност између њих и финансијских извештаја или наших сазнања стечених током ревизије, или на други начин, представљају материјално погрешна исказивања.

Када прочитамо Годишњи извештај о пословању, ако закључчимо да постоји материјално погрешно исказивање у њему, од нас се захтева да о тој чињеници обавестимо лица овлашћена за управљање.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству важећим у Републици Србији, и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале било услед проневере или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Друштва да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Друштво или да обустави пословање или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надгледање процеса финансијског извештавања Друштва.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе настало услед проневере или грешке, и издавање ревизорског извештаја који садржи мишљење ревизора. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверења али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Законом о ревизији Републике Србије увек открити материјално погрешне исказе, ако такви искази постоје. Погрешни искази могу да настану услед проневере или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу финансијских извештаја.

Као део ревизије коју обављамо у складу са Законом о ревизији важећим у Републици Србији, ми примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми:

- Вршимо идентификацију и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед проневере или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке који су прикладни за те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат проневере је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што проневера може да укључи удружилање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле Друштва.
- Вршимо процену примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.

- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, доносимо закључак о томе да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Друштва да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Друштво престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо процену укупне презентације, структуре и садржаја финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, као и да ли су у финансијским извештајима приказане основне трансакције и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између остalog, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Такође, достављамо лицима овлашћеним за управљање изјаву да смо усклађени са релевантним етичким захтевима у погледу независности и да ћемо их обавестити о свим односима и осталим питањима за која може разумно да се претпостави да утичу на нашу независност, и где је то могуће, о повезаним мерама заштите.

Од питања која су саопштена лицима овлашћеним за управљање, ми одређујемо која питања су била од највеће важности у ревизији финансијских извештаја за текући период и стога су кључна ревизијска питања. Ми описујемо ова питања у извештају ревизора, осим ако закон или регулатива искључује јавно обелодањивање о том питању или када, у изузетно ретким околностима, утврдимо да питање не треба да буде укључено у извештај ревизора, зато што је разумно очекивати да негативне последице буду веће него користи од такве комуникације.

Партнер на пројекту ревизије, након које ревизор издаје Извештај независног ревизора је Емануел Кениг (Emmanuel Koenig).

Лиценцирани овлашћени ревизор који је ангажован као кључни ревизорски партнери на пројекту ревизије, након које ревизор издаје Извештај независног ревизора је Соња Раленац.

Ralevac Sonja
Соња Раленац
Лиценцирани овлашћени ревизор

Београд, 26. фебруар 2020. године

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године
(Cви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС СТАЊА

	АОП	Напомена	31. децембар 2019	31. децембар 2018
A. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001		-	-
B. СТАЛНА ИМОВИНА	0002		320.839.098	302.062.697
(0003 + 0010 + 0019+ 0024 + 0034)				
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	8	17.158.823	16.539.426
1. Улагања у развој	0004		11.439.830	9.306.366
2. Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	0005		1.789.031	1.478.440
3. Гудвил	0006		-	-
4. Остала нематеријална имовина	0007		828.521	848.909
5. Нематеријална имовина у припреми	0008		3.101.441	4.905.711
6. Аванси за нематеријалну имовину	0009		-	-
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	0010	9	264.872.407	246.779.004
(0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)				
1. Земљиште	0011		10.340.860	10.361.685
2. Грађевински објекти	0012		141.926.803	135.240.544
3. Постројења и опрема	0013		57.184.859	59.129.900
4. Инвестиционе некретнине	0014		1.694.307	1.730.100
5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015		77.617	76.536
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016		53.175.055	39.282.267
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017		135.718	199.804
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018		337.188	758.168
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-
1. Шуме и вишегодишњи засади	0020		-	-
2. Основно стадо	0021		-	-
3. Биолошка средства у припреми	0022		-	-
4. Аванси за биолошка средства	0023		-	-
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	0024		38.573.684	38.735.288
(0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)				
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	10	13.425.586	13.425.586
2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026	11	1.038.800	1.038.800
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027		95.662	114.162
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028	12	23.205.187	23.279.079
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029		-	-
6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		-	-
7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031		-	-
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032		-	-
9. Остале дугорочне финансијске пласмани	0033	13	808.449	877.661
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	0034		234.184	8.979
(0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)				
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035		-	-
2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036		-	-
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		-	-
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038		9.515	8.979
5. Потраживања по основу јемства	0039		-	-
6. Спорна и сумњива потраживања	0040		-	-
7. Остале дугорочна потраживања	0041		224.669	-
VI. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042	14	962.195	2.405.175

(наставља се)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године
(Sви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС СТАЊА (наставак)

	AOP Напомена	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Г. ОБРТНА ИМОВИНА			
(0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043	98.006.123	97.006.290
I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	15	44.495.986
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045	27.586.180	23.257.263
2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046	4.859.254	4.923.492
3. Готови производи	0047	9.636.535	13.042.863
4. Роба	0048	2.010.350	3.220.159
5. Стапна средства намењена продаји	0049	91.901	9.271
6. Плаћени аванси за робу и услуге	0050	311.766	498.836
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ			
(0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	16	28.372.063
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052	378.770	358.735
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053	4.092.863	2.652.875
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054	1.184.469	1.226.862
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055	96.193	629.519
5. Купци у земљи	0056	21.663.394	21.859.900
6. Купци у иностранству	0057	956.374	773.868
7. Остала потраживања по основу продаје	0058	-	-
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА			
	0059	266.456	248.374
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА			
	0060	17	1.934.027
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР			
ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		0061	-
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ			
(0063+0064+0065+0066+0067)	0062	18	5.433.722
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063	48.185	-
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064	-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065	-	23.639
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066	-	-
5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067	5.385.537	5.604.961
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА		0068	19
		13.501.827	12.222.578
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		0069	-
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА		0070	20
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		0071	
(0001+0002+0042+0043)			419.807.416
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА		0072	21
А. КАПИТАЛ		0401	
(0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421)			260.463.602
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)		0402	81.530.200
1. Акцијски капитал	0403	22	81.530.200
2. Удели друштва са ограниченим одговорношћу	0404	-	-
3. Улози	0405	-	-
4. Државни капитал	0406	-	-
5. Друштвени капитал	0407	-	-
6. Задружни удели	0408	-	-
7. Емисиона премија	0409	-	-
8. Остали основни капитал	0410	-	-
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ		0411	-
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ		0412	-
IV. РЕЗЕРВЕ		0413	-
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ		0414	
НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ			152.143
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА		0415	
			117.174
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА		0416	
			58.183
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)		0417	
1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418	161.022.203	141.466.870
2. Нераспоређени добитак текуће године	0419	17.700.065	26.067.489
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ		0420	-
X. ГУБИТАК (0422+0423)		0421	-
1. Губитак ранијих година	0422	-	-
2. Губитак текуће године	0423	-	-

(наставља се)

НИС А.Д. - Нафта индустрија Србије, Нови Сад

Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС СТАЊА (наставак)

	AOP Напомена	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424	94.487.675	97.447.273
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+4031)	0425	23	11.251.613
1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426	-	-
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатства	0427	9.862.043	9.148.887
3. Резервисања за трошкове реструктуирања	0428	-	-
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429	1.135.761	701.478
5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430	253.809	229.040
6. Остале дугорочне резервисања	0431	-	-
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432	24	83.236.062
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433	-	-
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434	13.673.582	19.240.982
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435	-	-
4. Обавезе према емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436	-	-
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437	46.581.100	50.326.327
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438	22.329.288	17.227.014
7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439	652.092	573.545
8. Остале дугорочне обавезе	0440	-	-
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441	14	-
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ			
(0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442	64.856.139	54.723.258
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ			
(0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	25	7.519.940
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444	1.594.071	2.218.378
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445	-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446	-	-
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447	-	-
5. Обавезе по основу стапних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448	-	-
6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449	5.925.869	5.923.590
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450	2.040.024	1.322.558
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0458)	0451	26	36.720.956
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452	4.389.956	3.063.798
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453	10.596.754	10.254.323
3. Добављачи - остале повезана правна лица у земљи	0454	1.208.375	1.250.402
4. Добављачи - остале повезана правна лица у иностранству	0455	503.451	661.182
5. Добављачи у земљи	0456	6.496.104	5.811.834
6. Добављачи у иностранству	0457	13.449.126	4.843.290
7. Остале обавезе из пословања	0458	77.190	2.320
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	27	7.589.108
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460	935.984	1.146.310
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	28	6.979.573
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	29	3.070.554
Д. ГУБИТАК ИZNAD ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402)>=0=(0441+0424+0442-0071)>=0	0463	-	-
Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463)>=0	0464	419.807.416	401.474.162
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	21	114.298.524
			113.012.309

Пратеће напомене од стране 10 до 67 су саставни део ових финансијских извештаја.

У Новом Саду,

дана 26. фебруара 2020. године

Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја

Законски заступник

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад**Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС УСПЕХА

	АОП	Напомена	Година која се завршила 31. децембра				
			2019	2018			
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА							
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ							
(1002+1009+1016+1017)	1001	7	245.288.826	258.523.448			
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		29.317.171	9.562.486			
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003		227.251	58.413			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004		142.551	216.831			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005		1.283	102			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		187.210	135.052			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		27.314.442	8.424.284			
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		1.444.434	727.804			
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		215.587.750	248.477.040			
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		838.470	1.146.373			
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011		18.431.398	15.826.450			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		19.071.606	26.702.899			
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		385.054	536.311			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		150.161.146	170.938.052			
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		26.700.076	33.326.955			
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ. (1016)	1016		-	2.257			
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1017)	1017		383.905	481.665			
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА							
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ							
(1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029)>=0	1018		222.587.880	226.386.000			
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ (1019)	1019		25.965.473	8.077.143			
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНКА И РОБЕ (1020)	1020		2.343.286	1.613.042			
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА (1021)	1021		-	6.006.557			
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА (1022)	1022		3.470.567	-			
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА (1023)	1023		130.509.980	162.591.024			
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ (1024)	1024		3.139.822	3.336.459			
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1025)	1025		15.593.065	15.245.145			
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА (1026)	1026	30	15.108.734	14.323.354			
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ (1027)	1027	8,9	19.005.884	18.301.276			
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА (1028)	1028		604.750	618.876			
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ (1029)	1029	31	11.532.891	11.512.322			
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018)>=0	1030		22.700.946	32.137.448			
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001)>=0	1031		-	-			

(наставља се)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС УСПЕХА (наставак)

	АОП Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
		2019	2018
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032 32	3.083.292	4.578.389
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033	1.774.064	2.077.184
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034	1.756.956	2.026.867
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035	5.522	22.490
3. Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких аранжмана	1036	-	-
4. Остали финансијски приходи	1037	11.586	27.827
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038	478.114	765.027
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039	831.114	1.736.178
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040 33	3.527.458	5.427.179
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041	1.636.926	1.694.814
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042	1.610.891	1.674.668
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043	4.728	12.735
3. Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	1044	-	-
4. Остали финансијски расходи	1045	21.307	7.411
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046	1.446.602	1.940.679
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047	443.930	1.791.686
E. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048	-	-
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049	444.166	848.790
3. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050 34	293.218	1.016.559
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	224.925	205.707
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052 35	1.141.058	969.970
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053 36	1.452.124	1.426.519
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054	22.014.007	31.642.961
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055	-	-
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056	-	-
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057	-	-
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058	22.014.007	31.642.961
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059	-	-
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060 37	2.870.963	3.922.034
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061 37	1.442.979	1.653.438
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062 37	-	-
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063	-	-
С. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062)	1064	17.700.065	26.067.489
Т. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062)	1065	-	-
I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066	-	-
II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067	17.700.065	26.067.489
III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068	-	-
IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069	-	-
V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији	1070	0,109	0,160
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071	-	-

Пратеће напомене од стране 10 до 67 су саставни део ових финансијских извештаја.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године
(Sви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

	AOP	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
			2019	2018
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
I. НЕТО ДОБИТАК (AOP 1064)		2001	17.700.065	26.067.489
II. НЕТО ГУБИТАК (AOP 1065)		2002	-	-
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, непретнине, постројења и опреме		2003	-	72.748
а) повећање ревалоризационих резерви		2004	-	-
б) смањење ревалоризационих резерви				
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања		2005	-	4.531
а) добици		2006	29.837	-
б) губици				
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала		2007	-	-
а) добици		2008	-	-
б) губици				
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придржених друштава		2009	-	-
а) добици		2010	-	-
б) губици				
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања		2011	-	-
а) добици		2012	-	-
б) губици				
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање		2013	-	-
а) добици		2014	-	-
б) губици				
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока		2015	-	-
а) добици		2016	-	-
б) губици				
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају		2017	7.267	477
а) добици		2018	-	-
б) губици				
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)- (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)>=0		2019	-	77.756
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)- (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)>=0		2020	22.570	-
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА		2021	-	-
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021)>=0		2022	-	77.756
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021)>=0		2023	22.570	-
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023)>=0		2024	17.677.495	26.145.245
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022)>=0		2025	-	-
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028)=AOP 2024>=0 или AOP 2025>0				
1. Приписан већинским власницима капитала		2027	17.677.495	26.145.245
2. Приписан власницима који немају контролу		2028	-	-

Пратеће напомене од стране 10 до 67 су саставни део ових финансијских извештаја.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године
(Cви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГТОВИНЕ

		AOP	Напомена	Година која се завршила 31. децембра 2019	2018
А. ТОКОВИ ГТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ					
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001			458.104.310	476.318.584
1. Продаја и примљени аванси	3002			456.750.061	474.854.352
2. Примљене камате из пословних активности	3003			970.344	982.567
3. Остали приливи из редовног пословања	3004			383.905	481.665
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005			404.562.970	441.057.925
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006			195.327.034	222.503.666
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007			14.281.098	15.357.756
3. Плаћене камате	3008			1.748.635	2.115.651
4. Порез на добитак	3009			4.060.442	5.306.655
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода	3010			189.145.761	195.774.197
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011			53.541.340	35.260.659
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012			-	-
Б. ТОКОВИ ГТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРИАЊА					
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013			9.266.231	10.495.139
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014			26.968	-
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015			391.938	368.430
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016			8.838.868	10.101.578
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017			-	-
5. Примљене дивиденде	3018			8.457	25.131
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019			50.600.146	47.164.889
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020			-	-
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021			41.820.136	43.100.975
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022			8.780.010	4.063.914
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023			-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024			41.333.915	36.669.750
В. ТОКОВИ ГТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА					
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025			27.624.508	50.372.081
1. Увећање основног капитала	3026			-	-
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027	24		15.060.454	37.213.097
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028	24		12.564.054	13.158.984
4. Остале дугорочне обавезе	3029			-	-
5. Остале краткорочне обавезе	3030			-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031			38.593.492	60.221.960
1. Откуп сопствених акција и удела	3032			-	-
2. Дугорочни кредити (нето одливи)	3033	24		18.760.584	39.952.348
3. Краткорочни кредити (нето одливи)	3034	24		13.188.360	13.239.092
4. Остале обавезе (нето одливи)	3035			-	-
5. Финансијски лизинг	3036	24		127.024	82.516
6. Исплаћене дивиденде	3037	22		6.517.524	6.948.004
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038			-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039			10.968.984	9.849.879
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040			494.995.049	537.185.804
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041			493.756.608	548.444.774
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГТОВИНЕ (3040-3041)	3042			1.238.441	-
Е. НЕТО ОДЛИВИ ГТОВИНЕ (3041-3040)	3043			-	11.258.970
Ж. ГТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044			12.222.578	23.410.724
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГТОВИНЕ	3045			256.962	370.178
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГТОВИНЕ	3046			216.154	299.354
Ј. ГТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047			13.501.827	12.222.578

Пратеће напомене од стране 10 до 67 су саставни део ових финансијских извештаја.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештај за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године
 (Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

	Компоненте капитала						Нераспоређени доделак
	Основни капитал	АОП	Резерве	АОП	Губитак	АОП	
Почетно стање на дан 01.01.2018. године							
а) дуговни салдо рачуна	4001	81.530.200	-	4037	-	4055	-
б) потражни салдо рачуна	4002	-	4038	-	4056	-	4091
						-	4092
						-	157.276.833
Исправка материјално значајних трешака и промена							
а) исправке на дуговној страни рачуна	4003	-	4039	-	4057	-	4093
б) исправке на потражној страни рачуна	4004	-	4040	-	4058	-	4094
						-	8.860.905
						-	
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2018.							
а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a+2a-2b>=0$)	4005	81.530.200	-	4041	-	4059	-
б) кориговани потражни салдо рачуна ($1b-2a+2b>=0$)	4006	-	4042	-	4060	-	4096
						-	148.415.938
Промене у претходној 2018. години							
а) промет на дуговној страни рачуна	4007	-	4043	-	4061	-	4097
б) промет на потражној страни рачуна	4008	-	4044	-	4062	-	4098
						-	26.067.489
						-	
Стање на крају претходне године 31.12.2018.							
а) дуговни салдо рачуна ($3a+4a-4b>=0$)	4009	81.530.200	-	4045	-	4063	-
б) потражни салдо рачуна ($3b-4a+4b>=0$)	4010	-	4046	-	4064	-	4100
						-	167.534.359
Исправка материјално значајних трешака и промена							
а) исправке на дуговној страни рачуна	4011	-	4047	-	4065	-	4101
б) исправке на потражној страни рачуна	4012	-	4048	-	4066	-	4102
						-	
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2019. године							
а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a+6a-6b>=0$)	4013	81.530.200	-	4049	-	4067	-
б) кориговани потражни салдо рачуна ($5b-6a+6b>=0$)	4014	-	4050	-	4068	-	4104
						-	167.534.359
Промене у текућој 2019. години							
а) промет на дуговној страни рачуна	4015	-	4051	-	4069	-	4105
б) промет на потражној страни рачуна	4016	-	4052	-	4070	-	4106
						-	6.512.156
						-	17.700.065
Стање на крају текуће године 31.12.2019.							
а) дуговни салдо рачуна ($7a+8a-8b>=0$)	4017	81.530.200	-	4053	-	4071	-
б) потражни салдо рачуна ($7b-8a+8b>=0$)	4018	-	4054	-	4072	-	4108
						-	178.722.268
						-	
						-	(наставља се)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ (наставак)

						Компоненте осталог резултата		
	Ревалоризационо резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Губици или добици по основу ХоВ расположивих за продају	АОП	УКУПАН КАПИТАЛ	
Почетно стање на дан 01.01.2018. године								
а) дуговни салдо рачуна								
б) потражни салдо рачуна								
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправка на дуговној страни рачуна	4111	-	4129	-	4219	-		
б) исправке на потражној страни рачуна	4112	-	4130	-	4220	-	(8.860.905)	
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2018.								
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а+2б)>=0	4113	-	4131	-	4211	64.014		
б) кориговани потражни салдо рачуна (1б-2а+2б)>=0	4114	81.796	4132	142.480	4222	-	4236	
Промене у претходној 2018. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	4115	2.401	4133	-	4223	3.932	4238	
б) промет на потражној страни рачуна	4116	72.748	4134	4.531	4224	-	19.197.241	
Стање на крају претходне године 31.12.2018.								
а) Дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)>=0	4117	-	4135	-	4225	60.082		
б) потражни салдо рачуна (3б-4а+4б)>=0	4118	152.143	4136	147.011	4226	-	4239	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправка на дуговној страни рачуна	4119	-	4137	-	4227	-		
б) исправке на потражној страни рачуна	4120	-	4138	-	4228	-	4240	
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2019. године								
а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)>=0	4121	-	4139	-	4229	60.082		
б) кориговани потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)>=0	4122	152.143	4140	147.011	4230	-	4241	
Промене у текућој 2019. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	4123	-	4141	29.837	4231	-		
б) промет на потражној страни рачуна	4124	-	4142	-	4232	1.899	4242	
Стање на крају текуће године 31.12.2019.								
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)>=0	4125	-	4143	-	4233	58.183		
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)>=0	4126	152.143	4144	117.174	4234	-	4243	
							260.463.602	

Пратеће напомене од стране 10 до 67 су саставни део ових финансијских извештаја.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године. Дана 2. фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продaji и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Друштва је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на Београдској берзи.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Приложени финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2019. године састављени су у складу са релевантним Законом о рачуноводству, који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Друштво је ове финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилиансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

На дан потписивања финансијских извештаја, цена сирове нафте у односу на цену на дан 31. децембра 2019. године опала је са 66,765 УСД/бл на 56,170 УСД/бл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2019. године до 26. фебруара 2020. године, када су ови финансијски извештаји одобрени.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Све износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.2. Основе за припрему

Приложени финансијски извештаји састављени су по принципу историјског трошка осим за одређена финансијска средства и обавезе као и инвестиционе некретнине које су одмерене по фер вредности.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.4. Сезонске операције

Друштво као целина није субјект са израженим сезонским флуктуацијама.

2.5. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке које су укључене у финансијске извештаје Друштва се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима ентитет послује („функционална валута“). Финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну и презентациону валуту Друштва.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски (расходи)“.

2.6. Нематеријална средства

(а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан

31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(б) Софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.7. Средства за производњу нафте и гаса

(а) Средства за истраживање и процењивање

Друштво користи методу капитализације трошкова успешних истраживања (the successful efforts method) за потребе рачуноводственог обухватања средстава за истраживање и процењивање (минералних ресурса).

Набавна вредност средстава укључује износ плаћен за потребе стицања лиценци за обављање послова истраживања и развоја.

Средства за истраживање и процењивање (минералних ресурса) укључују:

- Трошкове извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкове стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије;
- Трошкове поседовања и чувања недовршених ресурса;
- Накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution);
- Накнаду за пружену услугу само у случају тзв. „суве“ бушотине (Dry hole contribution) и
- Трошкове бушења и опремања бушотина.

Трошкови настали у процесу проналажења, стицања и формирања резерви капитализују се на свако налазиште посебно. Када се комерцијалне резерве минералних ресурса потврде, капиталисани трошкови се расподељују у оквиру ставке истраживање. Ако се комерцијалне резерве не потврде, трошкови се исказују као расход. Трошкови бушотина настали у сврху истраживања лежишта минералних ресурса и накнаде исплаћене по основу уговора који предвиђа накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution) и уговора који предвиђа накнаду само у случају тзв. „суве“ бушотине (Dry hole contribution) привремено се капитализују у складу са методом капитализације трошкова успешних истраживања (successful efforts method) и третирају као средства нафте и гаса у оквиру ставке непретнине, постројења и опрема.

Трошкови извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкови стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије, привремено се сматрају саставним делом средстава нафте и гаса док се минералне резерве не потврде, као и док се не потврди да су оне комерцијално исплативе.

Ако резерве нису пронађене, врши се провера обезвређења средстава за истраживање. Ако су пронађени угљоводоници и ако, након даље процене која може да предвиђа бушење додатних бунара/бушотина, постоји вероватноћа да се они могу искористити у комерцијалне сврхе, трошкови ће наставити да се исказују као средство нафте и гаса све док постоји задовољавајући/континуиран прогрес у процени комерцијалне исплативости угљоводоника. Сви трошкови који се исказују на овакав начин подлежу техничкој и комерцијалној провери, провери од стране руководства, као и провери да ли је дошло до умањења њихове вредности, и то најмање једном годишње, ради потврде да још увек постоји намера у погледу развоја, односно коришћења потврђене вредности. Када то није случај, трошкови се отписују.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Остали трошкови истраживања се исказују као расход у моменту настанка.

Средство за истраживање и процењивање (минералних ресурса) не класификује се више као такво када се техничка изводљивост и комерцијална исплативост екстракције минералног ресурса могу доказати. Пре рекласификације средства за истраживање и процењивање врши се провера да ли је дошло до обезвређења и сваки губитак по основу обезвређења се исказује.

(б) Развој основних и нематеријалних средстава

Трошкови развоја настају за потребе добијања приступа утврђеним резервама и за потребе обезбеђивања средства за извлачење, обраду, прикупљање и складиштење нафте и природног гаса. Трошкови развоја обухватају трошкове бушотина које „доносе“ утврђене резерве и трошкове производних постројења.

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоворди и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

(в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

(е) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.8. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	2 - 35
- Намештај	3 - 10
- Возила	5 - 25
- Рачунари	3 - 10
Остало	3 - 20

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у билансу успеха у оквиру Осталих прихода/(расхода) (напомене 35 и 36).

2.9. Закупи

Рачуноводствена политика примењена у 2019. години, од иницијалног датума примене МСФИ 16 „Закупи“

Друштво закупљује различите канцеларијске просторе, складишта, малопродајне објекте, опрему и моторна возила. Уговори о закупу су обично закључени на фиксни период али могу имати опцију продужетка. О условима закупа се преговара на појединачној основи те уговори садрже широку палету различитих услова.

До финансијске 2018. године, закуп некретнина, постројења и опреме је био класификован или као финансијски или као оперативни закуп. Плаћања по оперативном закупу (без било којих подстицаја закуподавца) се бележе у укупном резултату линеарном методом током периода закупа.

Од 1. јануара 2019. године, закупи се признају као право коришћења средстава и кореспондентна обавеза на датум када је имовина која је предмет закупа доступна за употребу од стране Друштва. Свако плаћање закупа је подељено између обавезе и финансијског трошка. Финансијски трошак се

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

признаје у извештају о укупном резултату током периода закупа применом константне периодичне каматне стопе на преостали салдо обавеза сваког периода. Право коришћења средстава се амортизује током периода краћег од века трајања имовине или трајања закупа линеарном методом. Уколико је готово сигурно да ће Друштво искористити могућност куповине, право коришћења амортизује се током века трајања средстава. Амортизација средстава рачуна се линеарном методом током процењеног века трајања на следећи начин:

	<u>Век трајања у годинама</u>
Некретнине	2 - 22
Постројења и опрема	3 - 15
Возила	2 - 10

Средства и обавезе које проистичу из закупа се почетно одмеравају применом методе садашње вредности. Обавезе по основу закупа укључују нето садашњу вредност следећих плаћања закупа:

- фиксних плаћања (укључујући и плаћања која су у суштини фиксна), умањено за било које потраживање подстицаја закупа
- варијабилних плаћања закупа која су заснована на индексу или стопи
- износа који се очекује да ће бити плаћен од стране закупца у оквиру гаранције преостале вредности
- извршне цене опције куповине уколико је закупац у разумној мери сигуран да ће искористити ту опцију, и
- плаћања пенала за прекид закупа, ако услови закупа указују да ће закупац извршити ту опцију.

Плаћања закупа су дисконтована коришћењем каматне стопе садржане у закупу. Уколико та стопа не може бити утврђена, користи се инкрементална каматна стопа задуживања закупца, односно стопа коју би закупац морао да плати за позајмљивање средстава потребних за добијање имовине сличне вредности у сличном економском окружењу и са сличним условима.

Право коришћења средстава одмерава се на основу трошкова који се састоје од следећег:

- износа почетног одмеравања обавеза за закуп
- било ког плаћања закупа извршеног на дан или пре датума почетка закупа умањено за било које примљене подстицаје закупу
- било ког почетног директног трошка, и
- трошкова враћања у претходно стање.

Плаћања везана за краткорочне закупе и закупе средстава мале вредности се признају на линеарној основи као трошак у извештају о укупном резултату. Краткорочни закупи су закупи са трајањем 12 месеци или мање. Имовину мале вредности чини рачунарска опрема и мањи канцеларијски намештај.

Рачуноводствена политика примењена до 31. децембра 2018. године

Закуп под условима под којима Друштво суштински преузима све ризике и користи од власништва класификује се као финансијски закуп. Приликом почетног признавања средство под закупом се одмерава по вредности нижој од његове фер вредности и садашње вредности минималних плаћања закупнина. Након почетног признавања средство се рачуноводствено обухвата у складу са одговарајућом рачуноводственом политиком.

Остали закупи спадају у категорију оперативних закупа тако да се средства под закупом не признају у билансу стања Друштва. Укупна плаћања по основу закупа исказују се на терет биланса успеха за годину и то на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан

31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.10. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања умањења вредности.

2.11. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнице или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестиционе некретнине се исказује по фер вредности. Промене фер вредности се признају у оквиру Осталих прихода/расхода. (напомена 35 и 36).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.12. Финансијски инструменти

(а) Кључни термини

Фер вредност је цена која би била наплаћена за продају имовине, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Најбољи доказ фер вредности је цена на активном тржишту. Активно тржиште је оно тржиште на коме се трансакције са имовином и обавезама одвијају доволјно често и у обиму који обезбеђује информације о ценама на континуирanoј основи.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима се одмерава као производ котиране цене за поједину имовину или обавезу и броја инструмената које субјекат поседује.

Технике процене вредности, као што су модели дисконтованог новчаног тока или модели засновани на недавним трансакцијама између независних страна или на разматрању финансијских података субјекта у који се инвестира, користе се за одмеравање фер вредности одређених финансијских инструмената за које нису доступне екстерне информације о тржишним ценама.

Трошкови трансакције су инкрементални трошкови који се директно могу приписати стицању, издавању или отуђењу финансијског инструмента. Инкрементални трошак је трошак који не би настао да се трансакција није десила.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Амортизовани трошак јесте износ у коме је финансијски инструмент био признат при почетном признавању, умањен за било које отплате главнице, плус обрачуната камата, а у случају финансијских средстава, умањен и за било која резервисања за очекиване кредитне губитке.

(б) Класификација и одмеравање

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од пословног модела субјекта за управљање финансијским средствима и уговорених услова новчаних токова.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела. Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршене никакве рекласификације.

При почетном признавању, Друштво одмерава финансијско средство према његовој фер вредности, која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха. Након почетног признавања, резервисање за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која се одмеравају по амортизованом трошку и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат узрокујући непосредни губитак.

Дужнички инструменти

Накнадно одмеравање дужничких инструмената Друштва зависи од пословног модела за управљање имовином и карактеристика новчаних токова имовине.

Пословни модел одражава начин на који Друштво управља имовином у циљу генерисања новчаних токова, односно да ли је циљ Друштва: (i) само прикупљање уговорених новчаних токова из имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова“) или (ii) прикупљање како уговорених новчаних токова, тако и новчаних токова који су настали продајом имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје“) или, уколико ни (i) ни (ii) није случај, финансијска средства се класификују као део „другог“ пословног модела и одмеравају се према фер вредности кроз биланс успеха.

Фактори које Друштво разматра приликом одређивања пословног модела обухватају сврху и структуру портфолија, претходно искуство о начину наплате новчаних токова предметне имовине, начин процене и управљања ризицима, као и начин на који се прати извршење и учинак датог средства.

У случају када пословни модел подразумева држање имовине ради прикупљања уговорених новчаних токова или држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје, Друштво процењује да ли новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате. Приликом ове процене, Друштво разматра да ли су уговорени новчани токови у складу са основним кредитним условима, односно да камата само обухвата накнаду за кредитни ризик, временску вредност новца, друге основне ризике кредитирања и маржу. Процена искључивог плаћања главнице и камате врши се при почетном признавању имовине и накнадно се не врши поновна процена.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Друштво класификује своје дужничке инструменте у три категорије одмеравања:

- Амортизовани трошак: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настало услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/(губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.
- Фер вредност кроз осталы укупни резултат (ОУР): Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финансијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз осталы укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз осталы укупни резултат, осим признавања добитака и губитака по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се признају кроз биланс успеха. Приликом престанка признавања финансијског средства, кумулативни добитак или губитак, који је претходно признат кроз осталы укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као осталы добитак/(губитак). Приход по основу камата на ова финансијска средства се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз осталы добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.
- Фер вредност кроз биланс успеха: Имовина која не испуњава услов за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз осталы укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признају се у билансу успеха и представљају у нето вредности у оквиру осталых добитака/(губитака) у периоду у коме су настали.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и осталы краткорочна високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: (i) држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и (ii) нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухваћена уговорним условима, тако да се та својства примењују чак и уколико накнадно дође до измена у закону.

Потраживања од купаца и осталы потраживања. Потраживања од купаца и осталы потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањена за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

Власнички инструменти

Друштво накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Друштва одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитака и губитака по основу фер вредновања у биланс успеха. Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се установи право Друштва да прими исплату.

(в) Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целости или делимично, када Друштво искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Друштво може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Друштво покушава да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

(г) Признавање и престанак признавања

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Друштво обавеже да изврши куповину или продају средства. Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему Друштво преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

Размена која се врши између Друштва и њених првобитних зајмодаваца дужничким инструментима са значајно различитим условима, као и значајне измене услова постојећих финансијских инструмената, рачуноводствено се обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове финансијске обавезе. Услови су значајно изменjeni уколико се дисконтована садашња вредност новчаних токова под новим условима, укључујући све плаћене накнаде умањене за примљене накнаде, и дисконтована по оригиналној ефективној каматној стопи, разликује најмање 10% од дисконтоване садашње вредности преосталих новчаних токова проистеклих по основу првобитне финансијске обавезе. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова третира као укидање обавезе, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим се признају као део добити или губитка приликом укидања. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова не третира као укидање, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим коригују садашњу вредност обавезе и амортизују се током преосталог века трајања изменjenе финансијске обавезе.

Измене обавезе које немају за последицу укидање обавезе се рачуноводствено третирају као промена процене, применом кумулативне „catch-up“ методе, осим уколико је економска суштина разлике у књиговодственим вредностима приписана капиталним трансакцијама са власницима.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(д) Модификација

Друштво понекад изнова преговара, или на други начин мења уговорене услове финансијских средстава. Друштво процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду, између осталог, следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измене услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитног средства истичу, и Друштво престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности. Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајно изменjenog средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

(е) Обезвређење финансијских средстава

Друштво унапред процењује ECL (очекивани кредитни губитак) по дужничким инструментима мереним по амортизованом трошку и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања. Мерење ECL одражава: (i) објективни износ пондерисан вероватноћом који се утврђује проценом опсега могућих резултата, (ii) временску вредност новца и (iii) све разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова и напора на крају сваког извештајног периода а тичу се протеклих догађаја, текућих услова и предвиђених будућих услова.

Дужнички инструменти који се мере по амортизованом трошку и уговорна средства се приказују у билансу стања умањени за очекивани кредитни губитак. За дужничке инструменте који се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат, промене у амортизованим трошковима, умањеним за очекивани кредитни губитак, признају се у извештају о укупном резултату а остале промене књиговодствене вредности се признају у осталом укупном резултату као добици умањени за губитке по дужничким инструментима мереним по фер вредности кроз остали укупни резултат.

- Општи модел обезвређења финансијских средстава - тростепени модел

Друштво примењује тростепени модел обезвређења који се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања. Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Степен 1. Финансијска средства у Степену 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12-месечни ECL“). Уколико Друштво идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Степен 2 и његов очекивани кредитни губитак се мери на основу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века тог средства тј. до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје („ECL целокупног животног века инструмента“).

Уколико Друштво утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Степен 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ECL целокупног животног века.

Када се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Друштво примењује дефиницију неизвршења обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (на пример, финансијске ковенанте), када је то прикладно.

У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорних услова и који се не признају посебно.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан

31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Друштво признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у извештају о укупном резултату, као добитак или губитак по основу обзвређења.

- Поједностављени приступ обзвређењу потраживања и потраживања по основу лизинга

Друштво примењује поједностављени приступ за потраживања од купца и потраживања по основу лизинга и мери резервисања за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Друштво користи матрицу резервисања приликом израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купца. Друштво користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказали ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купца како би проценила 12-месечне очекивање кредитне губитке или очекивање кредитне губитке током целокупног животног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности а висина губитка се признаје у извештају о укупном резултату у оквиру продајних, општих и административних трошкова.

Губици по основу обзвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обзвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обзвређења.

2.13. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је ника. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Друштва нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје. Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 36).

2.14. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остале средства која нису у власништву Друштва, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.15. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.16. Зарада по акцији

Друштво израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дельњем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција јемитованих у току периода.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.17. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Друштво има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет биланса успеха Друштва.

2.18. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Друштво послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.19. Примања запослених

(а) Обавезе за пензије

Друштво има план дефинисаних доприноса за пензије. Друштво издаваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Друштво нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Друштво обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено оствањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења.

Актуарски добици и губици који проистичу из искусствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплати применом каматних стопа на обvezнице и државне записи Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

(в) Бонуси запослених

Друштво признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Друштво признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

Крајем 2017. године, Друштво је започело нови трогодишњи (2018-2020) програм подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 23).

2.20. Признавање прихода од уговора са купцима

Друштво признаје приход од продаје нафте, нафтних деривата, гаса и других производа и услуга, када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услугама. Код већине уговора, контрола над робом или услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Друштво очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за порез на додату вредност, акцизу, повраћаје, рабате и попусте.

(а) Приход од продаје – велепродаја

Друштво производи и продаје нафту, петрохемијске производе, течни природни гас и електричну енергију на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Друштво пренесе контролу над робом, односно када је роба испоручена купцу, купац стекао пуна дискрециона права над робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Друштво не буде имало објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину. При процени и одређивању попуста, користи се претходно искуство, употребом методе очекивање вредности, а приход се признаје само у мери у којој постоји висока

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан

31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

вероватноћа да неће доћи до значајног укидања. Обавеза по основу рефундације се признаје за очекивање попусте на количину одобрену купцима на основу продаје реализоване до краја извештајног периода.

Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате у складу са тржишном праксом

Потраживање се признаје по испоруци робе, јер је то моменат када накнада постаје безусловна, и потребан је само проток времена до доспећа на наплату.

(б) Приход од продаје робе – малопродаја

Друштво послује преко ланца бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Друштво прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином или кредитном картицом. Друштво нуди купцу подстицаје превасходно у форми програма лојалности који су описаны у одељку г).

(в) Приход од електричне енергије

Друштво продаје електричну енергију на краткорочној и дугорочној основи, под уговорним условима који су општеприхваћени у енергетској индустрији (применом билатералних терминских стандардизованих општих споразума Европске федерације трговаца енергијом „EFET“). Највећи део продаје се одвија на тржишту на велико без структуриране трговине.

У складу са уговореним условима, уколико Друштво очекује да физички испоручи уговорену количину електричне енергије, приход се у финансијским извештајима признаје на бруто основи у тренутку испоруке. Све уговорене обавезе су испуњене у тренутку времена у коме купац оствари контролу над предметом уговора, односно Друштво изврши своју уговорену обавезу.

(г) Програм лојалности купаца

Друштво нуди програм лојалности у оквиру кога купци сакупљају наградне поене за извршене куповине, чиме остварују попуст на наредне куповине. Приход од наградних поена се признаје када се поени искористе или када истекну након иницијалне трансакције. Цена трансакције се алоцира на продату робу и на наградне поене на основу њихове појединачне продајне вредности. Признавање уговорне обавезе за наградне поене врши се у тренутку продаје. Уговорне обавезе које проистичу из програма лојалности купаца су приказане у напомени 29.

(д) Приход од камата

Приход од камате се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камате, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остale премије или попусте.

Приход од камате на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијски приход у билансу успеха.

Провизије које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају провизије које Друштво прими или плати у вези са емисијом или стицањем финансијског средства, на пример провизије за процену кредитне способности, процену и евидентирају гаранција или средстава обезбеђења, преговарање услова инструмента или за обраду докумената трансакције.

Приход од камате се обрачунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства, осим (i) финансијских средстава којима је кредитни квалитет погоршан

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(Степен 3), за које се приход од камате обрачунава применом ефективне каматне стопе на њихов амортизовани трошак, умањен за резервисања за очекиване кредитне губитке и (ii) купљених или стечених финансијских средстава обезвређених у моменту иницијалног признавања, код којих се првобитна кредитно коригована ефективна каматна стопа примењује на амортизовани трошак.

2.21. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Друштва се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Друштва одобрили дивиденде.

2.22. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификоване средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршено ревидирање и каснијим периодима, ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Друштва. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза, биће речи у даљем тексту.

3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Друштво процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене и потенцијалне резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залиха и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничених природе података

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација представља намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

3.2. Користан век употребе неректнине, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност неректнине, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршenu на дан 31. децембра 2019. године биће већа/мања за РСД 1.735.354 (2018: РСД 1.668.418).

3.3. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаје на књиговодствену вредност обавезе.

Друштво одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплати за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Друштво узима у разматрање каматне стопе на обvezнице и државне записи Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавеза за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 5,40% (уместо коришћене 4,40%), садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 9,4%, односно 7,2% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 1%, садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 10,7% односно 7,7% за јубиларне награде.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

3.4. Обавезе за обнављање природних ресурса и заштита животне средине

Руководство Друштва врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у првобитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Друштва, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 5,40% (уместо коришћене 4,40%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 419.182.

3.5. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових финансијских извештаја постоје одређене околности које Друштву могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључено Друштво, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Друштво након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутим околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у финансијским извештајима Друштва. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да даде разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Друштво може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе које по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 38).

3.6. Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Друштва је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Друштва. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме достиже своју садашњу вредност.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД/барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности (РСД 46,5 млрд).

Руководство ће наставити да константно прати флукутације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Друштва, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање утицаја уколико се наставе негативни трендови на тржишту.

4. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Рачуноводствене политике примењене 1. јануара 2019. године

Друштво је усвојило МСФИ 16 од 1. јануара 2019. године, ретроспективно, али није кориговало упоредне податке за извештајни период 2018. године, како је дозвољено према специфичним прелазним одредбама у стандарду. Рекласификације и усклађивања по основу новог начина признавања лизинга признају се као промене почетног стања од 1. јануара 2019. године.

Усклађивања признате приликом усвајања МСФИ 16

Приликом усвајања МСФИ 16, Друштво је признало обавезе по основу закупа везано за закупе који су претходно били класификовани као "оперативни закупи" по принципима МРС 17 "Закупи". Ове обавезе су одмерене по вредности преосталих рата плаћања за лизинг, дисконтованих коришћењем инкременталне каматне стопе задуживања закупца на дан 1. јануара 2019. године. Просечна пондерисана инкреметална каматна стопа задуживања закупца примењена на ове обавезе по основу закупа на дан 1. јануара 2019. године је износила 20%.

За закупе који су претходно класификовани као финансијски закупи, ентитет је признао књиговодствену вредност имовине која је предмет закупа и обавезе по основу закупа непосредно пре прелаза као књиговодствену вредност права коришћења средстава и обавеза по основу закупа на дан прве примене. Принципи мерења МСФИ 16 су примењени само након тог датума.

Обавезе по основу оперативног лизинга обелодањене на дан 31. децембра 2018. године	265.067
(Мање): краткорочни закупи признати на директној основи као трошак	(31.155)
(Мање): закупи средства мале вредности признати на директној основи као трошак	(108.527)
Недисконтован закуп у складу са МСФИ 16	125.385

Дисконтовано коришћењем инкременталне каматне стопе задуживања закупца на дан почетка примене	100.027
Плус: обавезе финансијског лизинга признате на дан 31. децембра 2018. године	644.611
Обавезе закупа признате на дан 1. јануара 2019. године	744.638

Од чега:	
Текуће обавезе по основу закупа	96.572
Дугорочне обавезе по основу закупа	648.066
	744.638

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Право коришћења средстава везана за закуп одмерено је по износу који је једнак обавези за закуп умањеној за износ унапред плаћених рата које се односе на лизинг признат у билансу стања на дан 31. децембра 2018. године. Није било штетних уговора о закупу који би захтевали корекције права коришћења средстава на дан прве примене.

Признато право коришћења средстава односи се на следећа средства:

	31. децембар 2019	1. јануар 2019
Некретнине (земљиште и зграде)	489.299	540.388
Постројења и опрема	274.626	324.713
Моторна возила	179.910	54.331
Укупно право коришћења средстава	943.835	919.432

Промена рачуноводствене политике утицала је на следеће ставке у билансу стања на дан 1. јануара 2019. године:

Некретнине, постројења и опрема и нематеријална улагања – смањење (напомене 8 и 9)	(819.405)
Право коришћења средстава – повећање (напомена 9)	919.432
Обавезе по основу закупа – повећање	(100.027)

Приликом прве примене МСФИ 16, Друштво је користило следеће могућности практичне примене и изузетке дозвољене стандардом:

- употреба једне дисконтне стопе на читав портфолио закупа са разумно сличним карактеристикама;
- признавање оперативног закупа чији је рок трајања краћи од 12 месеци на дан 1. јануара 2019. године као краткорочни закуп;
- признавање оперативног закупа за средства мале вредности;
- искључивање почетних директних трошкова из мерења права коришћења средстава на дан прве примене, и
- употреба искуства приликом дефинисања периода закупа у ситуацијама када уговор садржи опције за продужење или прекид закупа.

Друштво је такође одабрало да не процењује поново да ли уговор јесте уговор о закупу, или садржи закуп, на дан почетка примене. Уместо тога, за уговоре који су закључени пре датума прве примене, Друштво се ослонило на своју процену која је начињена применом МРС 17 и ИФРИЦ 4 приликом утврђивања да ли уговор садржи закуп.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

5. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Издати су одређени нови стандарди и тумачења чија је примена на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године обавезна, а које Друштво није усвојило.

Продаја или улагање средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког улагања – Измене и допуне МСФИ 10 и МРС 28 (објављене 11. септембра 2014. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након датума које одреди Одбор за међународне рачуноводствене стандарде („IASB“)) Ове измене и допуне се односе на недоследности између захтева МСФИ 10 и МРС 28 по питању продаје или улагања средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког улагања. Главна последица ових измена и допуна је да се целокупни добитак или губитак признају када се трансакција односи на обављање пословне активности. Делимичан добитак или губитак се признају када се трансакција односи на средства која нису кључна за обављање пословне активности, чак и када су поменута средства у власништву зависног ентитета. Друштво тренутно разматра утицај измена и допуна на своје финансијске извештаје.

Измене и допуне Концептуалног оквира финансијског извештавања (објављене 29. марта 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године). Ревидирани Концептуални оквир обухвата ново поглавље о одмеравању; смернице за извештавање о финансијским резултатима; унапређене дефиниције и смернице – нарочито дефиницију обавезе; као и појашњења битних области, као што су улога руковођења, расуђивања и одмеравања неизвесности у финансијском извештавању.

Дефиниција пословања – Измене и допуне МСФИ 3 (објављене 22. октобра 2018. и на снази за аквизиције од почетка периода годишњег извештавања који почиње на дан или након 1. јануара 2020. године). Овим изменама и допунама мења се дефиниција пословања. Пословање се мора засновати на улазним вредностима и независном процесу који заједно значајно доприносе способности креирања излазних вредности. Нове смернице обезбеђују оквир за процену постојања улазних вредности и независног процеса, укључујући и компаније у почетној фази пословања и које још нису произвеле излазне вредности. Организована радна снага мора постојати као услов да би се нешто класификовало као пословна активност, уколико не постоје излазне вредности. Дефиниција термина 'излазне вредности' је сужена тако да се фокусира на робу и услуге које се обезбеђују купцима, а које генеришу приход од улагања и друге приходе, док искључује повраћај у облику низких трошкова и других економских користи. Такође, више није неопходно процењивати да ли су тржишни учесници способни да замене недостајуће елементе или интегришу стечене активности и средства. Ентитет може да примени 'тест концентрације'. Купљена средства не представљају пословање уколико је суштински сва фер вредност свих купљених средстава сконцентрисана на једно средство (или групу сличних средстава). Измене и допуне су проспективне и Друштво ће их примењивати и проценити њихов утицај од 1. јануара 2020. године.

Дефиниција материјалности – Измене и допуне МРС 1 и МРС 8 (објављене 31. октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године). Измене и допуне појашњавају дефиницију материјалности и како се она примењује укључујући у дефиницију смернице које су до сада биле у другим МСФИ. Потом, унапређена су објашњења уз дефиницију. Напокон, измене и допуне обезбеђују доследност дефиниције материјалности у свим МСФИ стандардима. Информација је материјално значајна уколико се може разумно очекивати да би њено изостављање, погрешно или нејасно навођење утицало на одлуке које примарни корисници финансијских извештаја за опште намене доносе на основу поменутих финансијских извештаја, који пружају финансијске информације о конкретном ентитету које извештава. Друштво тренутно процењује утицај ових измена и допуна на своје финансијске извештаје.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Следећи измене и допуњени стандарди су ступили на снагу без икаквог утицаја на Друштво:

- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021.).

Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на финансијске извештаје Друштва.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

6.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Друштва.

У току свог редовног пословања Друштво је изложено следећим финансијским ризицима:

- тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута и каматни ризик);
- кредитни ризик и
- ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Друштво је изложено тржишном ризику. Тржишни ризик проистиче из пословања са различитим а) валутама, б) каматним стопама, где су сваке од њих изложене општим и специфичним променама на тржишту. Руководство анализира и прати ниво ризика који је прихватљив, међутим овај приступ не искључује губитке који би настали услед значајних померања на тржишту.

Валутни ризик

Друштво послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено USD и EUR. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Друштва је установило политику за управљање валутним ризиком. Да би управљало валутним ризиком који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговорају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговорају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Валутни ризик настаје када су будуће трансакције и признатата средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Друштва.

Друштво има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у EUR које превасходно излажу Друштво валутном ризику. Валутном изложеносту по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминованим у функционалној валути Друштва у укупном кредитном портфолију.

Књиговодствена вредност финансијских инструмената (нето од исправке вредности) Друштва по валутама приказана је у следећој табели:

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2019. године

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
<i>Стална средстава</i>					
Финансијски инструменти кроз ОУР	95.662	-	-	-	95.662
Дугорочни пласмани зависним правним лицима	-	23.205.187	-	-	23.205.187
Остали дугорочни финансијски пласмани	73.592	729.893	4.964	-	808.449
Дугорочна потраживања	6.825	227.359	-	-	234.184
<i>Обртна средства</i>					
Потраживања по основу продаје	23.075.088	5.168.855	128.120	-	28.372.063
Потраживања из специфичних послова	59.001	42.976	164.460	19	266.456
Друга потраживања	837.217	1.093.045	3.215	550	1.934.027
Краткорочни финансијски пласмани	49.444	5.384.278	-	-	5.433.722
Готовина и готовински еквиваленти	6.084.928	5.267.369	2.141.426	8.104	13.501.827
Финансијске обавезе					
<i>Дугорочна резервисања и обавезе</i>					
Дугорочне обавезе	(12.490)	(82.824.750)	(173.130)	(225.692)	(83.236.062)
<i>Краткорочне обавезе</i>					
Краткорочне финансијске обавезе	(1.609.631)	(5.810.904)	(36.162)	(63.243)	(7.519.940)
Обавезе из пословања	(12.588.893)	(7.832.250)	(16.266.990)	(32.823)	(36.720.956)
Остале краткорочне обавезе	(7.319.417)	(87.658)	(167.593)	(14.441)	(7.589.109)
Нето изложеност	8.751.326	(55.436.600)	(14.201.690)	(327.526)	(61.214.490)

На дан 31. децембра 2018. године

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
<i>Стална средстава</i>					
Финансијски инструменти кроз ОУР	111.475	-	-	2.687	114.162
Дугорочни пласмани зависним правним лицима	754.936	22.524.143	-	-	23.279.079
Остали дугорочни финансијски пласмани	103.995	767.463	6.203	-	877.661
Дугорочна потраживања	8.979	-	-	-	8.979
<i>Обртна средства</i>					
Потраживања по основу продаје	23.442.989	3.527.685	530.978	107	27.501.759
Потраживања из специфичних послова	43.498	42.813	162.063	-	248.374
Друга потраживања	118.407	1.170.075	1.131	887	1.290.500
Краткорочни финансијски пласмани	2.124.193	3.504.407	-	-	5.628.600
Готовина и готовински еквиваленти	5.121.101	3.014.093	4.074.046	13.338	12.222.578
Финансијске обавезе					
<i>Дугорочна резервисања и обавезе</i>					
Дугорочне обавезе	(491)	(86.801.180)	(309.068)	(257.129)	(87.367.868)
<i>Краткорочне обавезе</i>					
Краткорочне финансијске обавезе	(2.218.536)	(5.831.968)	(52.628)	(38.836)	(8.141.968)
Обавезе из пословања	(10.441.916)	(14.599.210)	(802.124)	(43.899)	(25.887.149)
Остале краткорочне обавезе	(7.730.040)	(96.009)	(166.120)	(7.289)	(7.999.458)
Нето изложеност	11.438.590	(72.777.688)	3.444.481	(330.134)	(58.224.751)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31 децембар 2019.	31 децембар 2018.
ЕУР	117,5928	118,1946
УСД	104,9186	103,3893

Анализа осетљивости

Друштво је одлучило да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на финансијске извештаје Друштва и добитак/(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолија улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2019. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 5% у односу на ЕУР, а све остale варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања и капитал били би већа/мања за РСД 2.771.830 (2018: РСД 3.638.884), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминованим у ЕУР.

На дан 31. децембра 2019. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 10% у односу на УСД, а све остale варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања и капитал били би већа/мања за РСД 1.420.169 (2018: РСД 344.448), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза према добављачима деноминованим у УСД.

Ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику новчаног тока. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Друштва. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и капитал у 2019. години био би РСД 718.111 (2018: РСД 862.976) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Кредитни ризик

Друштво се излаже кредитном ризику, односно ризику да ће једна страна финансијског инструмента узроковати финансијски губитак другој страни, тиме што неће испунити своје обавезе.

Изложеност ризику настаје као резултат задуживања Друштва и других трансакција са сауговарачима, услед којих настају финансијска средства и ванбилансне кредитне обавезе.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан****31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Максимална изложеност кредитном ризику Друштва по врсти средстава исказана у садашњим вредностима финансијских средстава у билансу стања приказана је у следећој табели:

	31. децембра	
	2019	2018
Финансијски инструменти кроз ОУР	95.662	114.162
Дугорочни пласмани зависним правним лицима	23.205.187	23.279.079
Остали дугорочни финансијски пласмани	808.449	877.661
Дугорочна потраживања	234.184	8.979
Потраживања по основу продаје	28.372.063	27.501.759
Потраживања из специфичних послова	266.456	248.374
Друга потраживања	1.934.027	1.290.500
Краткорочни финансијски пласмани	5.433.722	5.628.600
Готовински еквиваленти и готовина	13.501.827	12.222.578
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	73.851.577	71.171.692

Упраљање кредитним ризицима. Кредитни ризик представља највећи појединачни ризик пословања Друштва; руководство у складу са тим пажљиво управља изложеношћу кредитном ризику. Кредитни ризик настаје из готовине и готовинских еквивалената, депозита код банака и финансијских институција, као и кредитне изложености у вези са купцима на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и извршене трансакције.

Лимити. Друштво дефинише нивое кредитних ризика које предузима, тако што поставља лимите на износе ризика који су прихватљиви у односу на једног зајмопримца. Кредитни лимит се утврђује за сваког купца појединачно, као максимални износ кредитног ризика, имајући у виду бројне карактеристике, као што су:

- Финансијски извештаји сауговорача;
- Скоринг код Агенције за привредне регистре, компаније НИС и/или D&B извештаја;
- Количина уписаных залога;
- Подаци о блокадама рачуна купца;
- Претходни односи са Друштвом;
- Планирани обим продаје;
- Дужина сарадње са Друштвом, укључујући старосну структуру, доспеће и постојање било каквих финансијских потешкоћа.

Потраживања од продаје, специфична и друга потраживања

На изложеност Друштва кредитном ризику у највећој мери утичу индивидуалне карактеристике сваког купца.

Друштво примењује поједностављен приступ МСФИ 9 за одмеравање очекиваних кредитних губитака, који користи исправку за очекивање губитке током века трајања.

У циљу одмеравања очекиваних кредитних губитака, потраживања од купаца, специфичних и других потраживања груписана су на основу заједничких карактеристика кредитног ризика и броја дана кашњења.

Очекивање стопе кредитних губитака се заснивају на профилима плаћања по основу продаје у периоду од 48 месеци пре 31. децембра 2019. године, као и одговарајућих претходних кредитних губитака претрпљених у наведеном периоду. Историјске стопе губитка нису кориговане у односу на информације о будућим макроекономским факторима, обзиром да нису установљене корелације које би значајно утицале на способност купаца да измире потраживања.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Резервисање за кредитне губитке у вези са потраживањима од купаца по основу продаје, специфичним и другим потраживањима се одређује у складу са матрицом резервисања која је приказана у табели у наставку.

На дан 31. децембра 2019 године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања
Потраживања по основу продаје, специфична и друга потраживања:				
- недоспела	0,05%	28.101.985	(13.606)	28.088.379
- доспела до 30 дана	0,18%	1.207.976	(2.179)	1.205.797
- доспела од 31 до 90 дана	1,10%	117.107	(1.292)	115.815
- доспела од 91 до 270 дана	2,58%	173.681	(4.479)	169.202
- доспела преко 270 дана	94,64%	18.540.231	(17.546.878)	993.353
Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања		48.140.980	(17.568.434)	30.572.546

На дан 31. децембра 2018 године матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања
Потраживања по основу продаје, специфична и друга потраживања:				
- недоспела	0,09%	26.492.782	(23.315)	26.469.467
- доспела до 30 дана	0,32%	1.100.903	(3.549)	1.097.354
- доспела од 31 до 90 дана	1,13%	339.340	(3.833)	335.507
- доспела од 91 до 270 дана	4,22%	345.983	(14.602)	331.381
- доспела преко 270 дана	95,74%	18.715.317	(17.908.393)	806.924
Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања		46.994.325	(17.953.692)	29.040.633

По правилу, потраживања која превазилазе одобрен кредитни лимит обезбеђена су или банкарском гаранцијом, авансним плаћањем или неком другом врстом обезбеђења.

Руководство Друштва редовно оцењује кредитни квалитет потраживања од продаје, специфичних и других потраживања узимајући у обзир анализу старосне структуре потраживања и дужину трајања пословног односа са Друштвом.

Руководство верује да су необезвређена потраживања од продаје, специфична и друга потраживања у потпуности наплатива.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и потраживања за закуп су:

	Потраживања		Укупно
	по основу продаје	за закуп	
Специфична исправка	Општа исправка		
На дан 1. јануара 2018. године	2.539.550	5.330.295	- 7.869.845
Рекласификација потраживања за лизинг на дан 1. јануара 2018. године	-	(72.630)	72.630 -
Резервисања за обезвређење потраживања	-	67.404	3.236 70.640
Укидање резервисања (напомена 34)	(96.696)	(591.739)	(15.724) (704.159)
Дисконт потраживања (напомена 32)	-	(44.661)	- (44.661)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(1.150.262)	(533) (1.150.795)
Курсне разлике	-	1.676	- 1.676
Остало	-	(637)	- (637)
На дан 31. децембра 2018. године	2.442.854	3.539.446	59.609 6.041.909
Резервисања за обезвређење потраживања	-	74.646	2.321 76.967
Укидање резервисања (напомена 34)	-	(73.383)	(7.867) (81.250)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(262.377)	(1.232) (263.609)
Остало	-	(1.806)	- (1.806)
На дан 31. децембра 2019. године	2.442.854	3.276.526	52.831 5.772.211

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у расходе од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

На дан 31. децембра 2019. потраживања из специфичних послова у износу од РСД 2.213.511 (31. децембра 2018. године у износу од РСД 2.197.767) су у највећем делу обезвређена у вредности РСД 1.947.055 (31. децембра 2018. године РСД 1.949.393). 98% ових потраживања су старија од 5 година.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Камата на дугорочне пласмане (краткорочни део)	Потраживања за друге камате	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2018. године	34.182	4.187.290	7.483.218	11.704.690
Одмеравање очекиваних губитака	412.465	-	-	412.465
Кориговано на дан 1. јануара 2018. године	446.647	4.187.290	7.483.218	12.117.155
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	39.379	5.853	13.680	58.912
Укидање резервисања (напомена 34)	(54.260)	(12.919)	(3.578)	(70.757)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(2.048.409)	(92.703)	(2.141.112)
Курсне разлике	(1.051)	-	-	(1.051)
Остало	-	(720)	-	(720)
На дан 31. децембра 2018. године	430.715	2.131.095	7.400.617	9.962.427
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	-	4.802	9.342	14.144
Укидање резервисања (напомена 34)	(5.951)	(12.914)	(1.088)	(19.953)
Пренос на краткорочни део	(40.320)	-	-	(40.320)
Курсне разлике	(2.226)	-	-	(2.226)
Потраживања отписана током године као ненаплатива и остало	-	(57.932)	(6.971)	(64.903)
На дан 31. децембра 2019. године	382.218	2.065.051	7.401.900	9.849.169

Остала финансијска средства по амортизираној вредности

Промене на исправци вредности дугорочних пласмана зависним правним лицима су:

	Укупно
На дан 1. јануара 2018. године	-
Одмеравање очекиваних губитака	7.542.125
Кориговано на дан 1. јануара 2018. године	7.542.125
Укидање резервисања (напомена 34)	(96.974)
Пренос на краткорочни део	(3.384.402)
Курсне разлике	(17.703)
На дан 31. децембра 2018. године	4.043.046
На дан 1. јануара 2019. године	
Одмеравање очекиваних губитака	94.891
Пренос на краткорочни део	(1.822.844)
Курсне разлике	(14.939)
На дан 31. децембра 2019. године	2.300.154

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Промене на исправци вредности краткорочних пласмана су:

	Краткорочни кредити зависним правним лицима	Краткорочни кредити у земљи	Текућа доспећа дугорочних кредити	Укупно
На дан 1. јануара 2018. године	188.447	2.019	-	190.466
Одмеравање очекиваних губитака	-	-	2.118.728	2.118.728
Кориговано на дан 1.јануара 2018. године	188.447	2.019	2.118.728	2.309.194
Пренос са дугорочног дела	-	-	3.384.402	3.384.402
Курсне разлике	(87)	-	(5.330)	(5.417)
Остало	(188.360)	-	188.360	-
На дан 31. децембра 2018. године	-	2.019	5.686.160	5.688.179
Одмеравање очекиваних губитака	-	-	5.000	5.000
Укидање резервисања	-	-	(172.425)	(172.425)
Пренос са дугорочног дела	-	-	1.863.164	1.863.164
Курсне разлике	-	-	(34.393)	(34.393)
На дан 31. децембра 2019. године	-	2.019	7.347.506	7.349.525

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Друштва. Дирекција финансија прати континуирано ликвидност Друштва како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Друштво не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Друштва у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве као што су на пример валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализиране су финансијске обавезе на датум биланса стања Друштва које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтирања није материјално значајан.

	Уговорени				
	Садашња вредност	новчани токови	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
На дан 31. децембра 2019.					
Финансијске обавезе (кредити + лизинг)	90.756.002	95.865.051	9.052.606	82.868.103	3.944.342
Обавезе из пословања и обавезе за дивиденде	40.501.648	40.501.648	40.501.648	-	-
	131.257.650	136.366.699	49.554.254	82.868.103	3.944.342
На дан 31. децембра 2018.					
Финансијске обавезе (кредити + лизинг)	95.509.836	101.961.239	9.889.471	86.631.229	5.440.539
Обавезе из пословања и обавезе за дивиденде	29.659.457	29.659.457	29.659.457	-	-
	125.169.293	131.620.696	39.548.928	86.631.229	5.440.539

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

6.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограђеном периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Друштво може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и EBITDA. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. EBITDA се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

На крају извештајних периода коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Обавезе по кредитима – укупно	90.756.002	95.509.836
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 19)	(13.501.827)	(12.222.578)
Нето дуговања	77.254.175	83.287.258
EBITDA	42.093.360	51.101.970
Коефицијент задужености	1,84	1,63

Друштво се обавезало (на нивоу Гаспром Њефт Групе) да одржава коефицијент укупне задужености и EBITDA испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Друштво константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

6.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Друштва представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Друштво примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања, и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних финансијских средстава и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за године које се завршавају 31. децембра 2019. и 2018. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

EBITDA представља EBITDA-у Друштва. Руководство верује да EBITDA представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. EBITDA представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (трошкова). EBITDA је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	47.931.163	245.511.573	(48.153.910)	245.288.826
Интерсегментни	47.212.926	940.984	(48.153.910)	-
Екстерни	718.237	244.570.589	-	245.288.826
EBITDA (сегментни резултат)	33.009.472	9.083.888	-	42.093.360
Амортизација	(10.446.800)	(8.559.084)	-	(19.005.884)
Добици (губици) због обезвређења (напомена 35 и 36)	(17.482)	339.903	-	322.421
Отпис улагања у истраживање (напомена 9)	(377.207)	-	-	(377.207)
Финансијски расходи, нето	(145.912)	(298.254)	-	(444.166)
Порез на добит	(74.711)	(4.239.231)	-	(4.313.942)
Сегментни добитак (губитак)	22.249.370	(4.549.305)	-	17.700.065

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	51.441.537	257.671.514	(50.589.603)	258.523.448
Интерсегментни	49.659.488	930.115	(50.589.603)	-
Екстерни	1.782.049	256.741.399	-	258.523.448
EBITDA (сегментни резултат)	36.676.144	14.425.826	-	51.101.970
Амортизација	(9.604.050)	(8.697.226)	-	(18.301.276)
Губици због обезвређења (напомена 35 и 36)	(3.471)	(65.200)	-	(68.671)
Отпис улагања у истраживање (напомена 9)	(57.075)	-	-	(57.075)
Финансијски расходи, нето	(164.035)	(684.755)	-	(848.790)
Порез на добит	(171.417)	(5.404.055)	-	(5.575.472)
Сегментни добитак (губитак)	26.773.827	(706.338)	-	26.067.489

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2019. и 2018. године је усаглашена у табели испод:

Година која се завршила

31. децембра

	2019	2018
Нето добит	17.700.065	26.067.489
Порез на добит	4.313.942	5.575.472
Остали расходи	1.452.124	1.426.519
Остали приходи	(1.141.058)	(969.970)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	224.925	205.707
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(293.218)	(1.016.559)
Финансијски расходи	3.527.458	5.427.179
Финансијски приходи	(3.083.292)	(4.578.389)
Трошкови амортизације	19.005.884	18.301.276
Остали неоперативни трошкови, нето*	386.530	663.246
ЕБИТДА	42.093.360	51.101.970

* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на трошак резервисања, укидање резервисања, исправку вредности потраживања, приходе од укидања потраживања и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

Година која се завршила 31. децембра 2019.

	Извоз и		
	Домаће	међународна	Укупно
Продаја сирове нафте	824.056	665.186	1.489.242
Продаја природног гаса	1.408.299	-	1.408.299
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.408.299	-	1.408.299
Продаја нафтних деривата	187.113.944	46.228.751	233.342.695
Малопродаја	66.171.840	-	66.171.840
Велепродаја	120.942.104	46.228.751	167.170.855
Приходи од закупа	374.599	1.967	376.566
Продаја електричне енергије	782.645	205.143	987.788
Остала продаја	7.494.560	189.676	7.684.236
Продаја укупно	197.998.103	47.290.723	245.288.826

Година која се завршила 31. децембра 2018.

	Извоз и		
	Домаће	међународна	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.528.011	1.528.011
Продаја природног гаса	1.622.853	-	1.622.853
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.622.853	-	1.622.853
Продаја нафтних деривата	197.879.244	48.125.760	246.005.004
Малопродаја	63.956.088	-	63.956.088
Велепродаја	133.923.156	48.125.760	182.048.916
Приходи од закупа	474.818	-	474.818
Продаја електричне енергије	746.559	851.600	1.598.159
Остала продаја	7.030.571	264.032	7.294.603
Продаја укупно	207.754.045	50.769.403	258.523.448

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан****31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 167.170.855 (2018: РСД 182.048.916) приходи у износу од РСД 19.070.224 (2018: РСД 26.679.415) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемија. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Network for trading у износу од РСД 309.224 (2018: Energy Financing Team у износу од РСД 518.173).

Остале продаје се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама.

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 197.998.103 (2018: РСД 207.754.045) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 47.290.723 (2018: РСД 50.769.403). Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2019	2018
Продаја сирове нафте	665.186	1.528.011
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Босна и Херцеговина	16.294.267	12.319.667
Бугарска	7.793.206	11.069.476
Румунија	6.018.001	8.531.671
Хрватска	2.431.173	2.997.771
Швајцарска	1.888.635	2.777.082
Мађарска	1.610.845	1.810.152
Северна Македонија	1.343.723	1.726.618
Велика Британија	1.063.213	1.839.930
Остале тржиште	7.785.688	5.053.393
	46.228.751	48.125.760
Приходи од закупа	1.967	-
Продаја електричне енергије	205.143	851.600
Остали приходи	189.676	264.032
	47.290.723	50.769.403

Приходи од појединачних земаља укључених у остале тржиште нису материјално значајни.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

8. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остале права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2018.					
Набавна вредност	9.330.701	8.165.992	960.875	5.515.048	23.972.616
Исправка вредности и обезвређење	(1.565.494)	(6.043.048)	(97.937)	(45.506)	(7.751.985)
Неотписана вредност	7.765.207	2.122.944	862.938	5.469.542	16.220.631
Година завршена дана 31. децембра 2018.					
Повећања	-	-	(370)	1.947.886	1.947.516
Активација	2.299.438	193.070	7.584	(2.500.092)	-
Амортизација	(758.279)	(837.574)	(21.243)	-	(1.617.096)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	(11.625)	(11.625)
Неотписана вредност	9.306.366	1.478.440	848.909	4.905.711	16.539.426
На дан 31. децембра 2018.					
Набавна вредност	11.630.139	8.301.639	968.089	4.951.217	25.851.084
Исправка вредности и обезвређење	(2.323.773)	(6.823.199)	(119.180)	(45.506)	(9.311.658)
Неотписана вредност	9.306.366	1.478.440	848.909	4.905.711	16.539.426
На дан 1. јануара 2019.					
Набавна вредност	11.630.139	8.301.639	968.089	4.951.217	25.851.084
Исправка вредности и обезвређење	(2.323.773)	(6.823.199)	(119.180)	(45.506)	(9.311.658)
Неотписана вредност	9.306.366	1.478.440	848.909	4.905.711	16.539.426
Година завршена дана 31. децембра 2019.					
Повећања	-	-	-	2.232.327	2.232.327
Активација	3.139.293	795.980	-	(3.935.273)	-
Амортизација	(1.005.829)	(485.018)	(20.388)	-	(1.511.235)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	(47.459)	(47.459)
Отуђења и отписи	-	(371)	-	(53.865)	(54.236)
Неотписана вредност	11.439.830	1.789.031	828.521	3.101.441	17.158.823
На дан 31. децембра 2019.					
Набавна вредност	14.769.431	9.013.191	967.444	3.125.788	27.875.854
Исправка вредности и обезвређење	(3.329.601)	(7.224.160)	(138.923)	(24.347)	(10.717.031)
Неотписана вредност	11.439.830	1.789.031	828.521	3.101.441	17.158.823

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2019. године у износу од РСД 3.101.441 (2018: РСД 4.905.711) се највећим делом односе на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 2.841.508 (2018: РСД 4.579.282).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године
 (Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

9. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења некретнине, и опрема		Улагања у туже накретнине	Остале постројења и опрема	Аванси	Укупно
			према припреми	постројења и опрема				
На дан 1. јануара 2018.								
Набавна вредност	10.630.202	181.307.667	112.287.936	27.313.677	75.517	491.491	2.148.358	334.254.848
Исправка вредности и обезврређење	(301.324)	(54.006.843)	(51.596.561)	(2.001.642)	(1.117)	(238.280)	(36.946)	(108.172.713)
Неотписана вредност	10.328.878	127.300.824	60.691.375	25.312.035	74.400	263.211	2.111.412	226.082.135
Година завршена дана 31. децембра 2018.								
Повећања	141.441	17.840.046	5.519.739	14.623.749	2.234	4.773	4.743.073	42.875.055
Повећања кроз бизнис комбинације	-	-	-	217.660	-	-	-	217.660
Процена вредности	-	85.161	-	-	-	-	-	85.161
Обезврређење (напомена 35 и 36)	-	(67.304)	(250)	(13.412)	-	-	-	(60.966)
Амортизација	-	(9.637.766)	(6.978.256)	-	-	(68.158)	-	(16.684.180)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	11.625	-	-	-	11.625
Пренос на инвестиционе некретнине	(38.530)	(157.507)	-	-	-	-	-	(196.037)
Пренос на средства намењена продаји	(15.765)	(26.992)	(21.995)	(9.108)	-	-	-	(73.860)
Отуђења и отписи	(39.436)	(110.821)	(80.713)	(860.282)	(98)	-	(22)	(7.187.689)
Остали трансфери	(14.903)	14.903	-	-	-	-	-	-
Неотписана вредност	10.361.685	135.240.544	59.129.900	39.282.267	76.536	199.804	758.168	245.048.904
На дан 31. децембра 2018.								
Набавна вредност	10.660.018	198.580.407	117.308.009	41.282.441	77.653	496.173	790.744	369.195.445
Исправка вредности и обезврређење	(298.333)	(63.339.863)	(58.178.109)	(2.000.174)	(1.117)	(256.369)	(32.576)	(124.146.541)
Неотписана вредност	10.361.685	135.240.544	59.129.900	39.282.267	76.536	199.804	758.168	245.048.904
Година завршена дана 31. децембра 2019.								
Повећања	35.821	16.781.918	5.470.872	14.598.106	1.091	-	2.047.039	38.934.847
Обезврређење (напомена 35 и 36)	-	(98.929)	-	(141.530)	-	-	-	(240.459)
Амортизација	-	(9.949.991)	(7.339.460)	-	-	(64.086)	-	(17.353.537)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	47.459	-	-	-	47.459
Пренос на средства намењена продаји	(56.573)	(18.619)	(30.607)	-	-	-	-	(105.799)
Отуђења и отписи	(73)	(61.976)	(136.427)	(611.234)	(10)	-	(2.468.019)	(3.277.739)
Пренос на права коришћења	-	(456.413)	(362.992)	-	-	-	-	(819.405)
Остали трансфери	-	970	(963)	(13)	-	-	-	(6)
Неотписана вредност	10.340.860	141.437.504	56.730.323	53.175.055	77.617	135.718	337.188	262.234.265
На дан 31. децембра 2019.								
Набавна вредност	10.639.193	213.989.196	121.515.375	55.160.985	78.734	496.173	358.551	402.238.207
Исправка вредности и обезврређење	(298.333)	(72.551.692)	(64.785.052)	(1.985.930)	(1.117)	(360.455)	(21.363)	(140.003.942)
Неотписана вредност	10.340.860	141.437.504	56.730.323	53.175.055	77.617	135.718	337.188	262.234.265

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан сваког биланса стања Руководство Друштва процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Друштво је на дан 31. децембра 2019. године извршило процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину („ЈГГ“) - за детаље видети напомену 3.6. Додатно, Друштво је извршило процену и признало обезвређење у износу од РСД 240.459 (2018: РСД 80.966) за технолошки и физички застарела и расходована средства.

б) Право коришћења средстава

	Постројења и опрема	Возила	Укупно
Некретнине			
На дан 1. јануара 2019. године	-	-	-
Промена почетног стања	540.388	324.713	919.432
Повећања	30	48.222	165.041
Амортизација	(51.593)	(78.398)	(141.112)
Преноси	-	(19.911)	-
Ефекти модификације уговора	474	-	474
На дан 31. децембра 2019. године	489.299	274.626	179.910
			943.835

в) Инвестиционе некретнине по фер вредности

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2019	2018
На дан 1. јануара	1.730.100	1.530.356
Добици по основу фер вредновања (напомене 35 и 36)	(8.290)	6.534
Преноси са некретнина, постројења и опреме	-	196.037
Отуђења	(37.319)	(1.405)
Остало	9.816	(1.422)
На дан 31. децембра	1.694.307	1.730.100

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2019. године у износу од РСД 1.694.307 (31. децембра 2018. године: РСД 1.730.100) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2019. односно 2018. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 35).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2019. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности			
Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	958.865	-
– Бензинске станице	-	-	735.442
Укупно	-	958.865	735.442

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2018. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности			
Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	986.418	-
– Бензинске станице	-	-	743.682
Укупно	-	986.418	743.682

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Друштва на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредновање методом употребних вредности:

	2019	2018
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2019	2018
Станje на почетку године	743.682	658.184
Промена у фер вредности:		
Губици признати у билансу успеха, фер вредновање	(8.290)	6.534
Пренос са некретнина, постројења и опреме	-	81.407
Остало	50	(2.443)
Укупно (смањење) повећање по основу фер вредновања средства	(8.240)	85.498
Станje на крају године	735.442	743.682

г) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.7).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није дружице назначено)

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остале пословне средства	Укупно
На дан 1. јануара 2018.						
Набавна вредност	14.874.546	2.951.585	17.826.131	135.319.515	22.129	153.167.775
Исправка вредности и обезврђење	(4.897)	(2.087)	(6.984)	(32.675.985)	(20.309)	(32.703.278)
Неотписана вредност	14.869.649	2.949.498	17.819.147	102.643.530	1.820	120.464.497
Година завршена 31. децембра 2018.						
Повећана	4.541.289	13.003.379	17.544.668	117.748	-	17.662.416
Пренос са инвестиција у току	(4.892.273)	(14.136.238)	(19.028.511)	19.056.693	(15)	28.167
Остали преноси	(43.248)	(67.033)	(718.281)	1.791.710	666	1.074.095
Процена вредности	-	-	-	85.161	-	85.161
Обезврђење	-	(3.471)	(3.471)	-	-	(3.471)
Амортизација	-	-	(57.075)	(9.566.607)	-	(9.566.607)
Отпис улагања у истраживање (напомена 7)	(57.075)	-	-	(57.075)	-	(57.075)
Пренос на инвестицијоне некретнине	-	-	-	(114.709)	-	(114.709)
Отуђења и отписи	(17.101)	(36.909)	(54.010)	(142.745)	(50)	(196.805)
14.401.241	1.101.226	15.502.467	113.870.781	2.421	129.375.669	
На дан 31. децембра 2018.						
Набавна вредност	14.401.241	1.103.654	15.504.895	156.367.336	22.742	171.894.973
Исправка вредности и обезврђење	-	(2.428)	(2.428)	(42.496.555)	(20.321)	(42.519.304)
Неотписана вредност	14.401.241	1.101.226	15.502.467	113.870.781	2.421	129.375.669
Година завршена 31. децембра 2019.						
Повећана	4.496.878	13.559.151	18.056.029	777.397	-	18.833.426
Пренос са инвестиција у току	(6.747.789)	(11.223.519)	(17.971.308)	17.971.308	-	-
Остали преноси	120.288	102.175	222.463	(173.746)	1.620	50.337
Обезврђење	-	-	-	(17.482)	-	(17.482)
Амортизација	-	-	-	(10.376.256)	-	(10.376.256)
Отпис улагања у истраживање (напомена 7)	(377.207)	(491)	(377.207)	-	-	(377.207)
Отуђења и отписи	(151.518)	-	(152.009)	(102.629)	(10)	(254.648)
11.741.893	3.538.542	15.280.435	121.949.373	4.031	137.233.839	
На дан 31. децембра 2019.						
Набавна вредност	11.741.893	3.538.542	15.280.435	174.428.161	24.376	189.732.972
Исправка вредности и обезврђење	-	-	(52.478.788)	(20.345)	(52.499.133)	
Неотписана вредност	11.741.893	3.538.542	15.280.435	121.949.373	4.031	137.233.839

Обезврђење истраживања у износи од РСД 377.207 највећим делом односи се на отпис средстава за производњу у Србији због неизвесне одрживости комерцијалне производње (2018. РСД 57.075).

НИС А.Д.- Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра
2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

10. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ЗАВИСНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Учешћа у капиталу зависних правних лица:		
- У акцијама	3.457.576	3.457.576
- У уделима	13.389.990	13.389.990
	16.847.566	16.847.566
Минус: Исправка вредности	(3.421.980)	(3.421.980)
	13.425.586	13.425.586

Учешћа у капиталу зависних правних лица са стањем на дан 31. децембра 2019. године односе се на улагања у акције/уделе следећих друштава:

Назив	Учешће у %	Учешће	Исправка вредности	Неотписана вредност
НИС Петрол а.д., Београд, Србија	100%	3.457.576	(1.172.263)	2.285.313
НИС Петрол е.о.о.д. Софија, Бугарска	100%	28.938	-	28.938
НИС Петрол СРЛ, Букурешт, Румунија	100%	997	-	997
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	100%	1.030	-	1.030
Панон Нафтагас Кфт., Будимпешта, Мађарска	100%	2.232.672	(2.232.672)	-
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад, Србија	100%	905.000	-	905.000
Нафтагас-Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Србија	100%	1.177.032	-	1.177.032
Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад, Србија	100%	7.300.000	-	7.300.000
Нафтагас-Транспорт д.о.о. Нови Сад, Србија	100%	1.717.349	-	1.717.349
НИС Оверсиз, Москва, Русија	100%	9.856	-	9.856
Јадран-Нафтагас д.о.о. Бања Лука, БиХ	66%	71	-	71
Светлост, Бујановац, Србија	51%	17.045	(17.045)	-
		16.847.566	(3.421.980)	13.425.586

11. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРИДРУЖЕНИХ ЕНТИТЕТА И ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОДУХВАТИМА

Књиговодствена вредност учешћа у капиталу придржених ентитета и заједничким подухватима на дан 31. децембра 2019. и 2018. године приказана је у табели испод:

	Процент учешћа	31. децембар 2019	31.децембар 2018
Газпром Енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад	Заједничко улагање	49%	1.038.800
ХИП Петрохемија	Придружен ентитет	20,86%	11.572.197
Минус: исправка вредности		(11.572.197)	(11.572.197)
Укупно инвестиције		1.038.800	1.038.800

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања и придржених ентитета је територија Републике Србије. Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Друштва у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

**НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад

Током 2015. године Друштво и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Serbskaya Generaciya кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „ТЕ-ТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Гаспром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година. Завршетак радова се очекује до 30. августа 2020. године. Током марта 2019. године, Serbskaya Generaciya је променила назив компаније у Газпром Енергохолдинг Србија

ХИП Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је Друштво повећало своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, Друштво има своје представнике у Одбору директора и Надзорном одбору остварујући на тај начин значајан утицај.

Сажете финансијске информације за заједничка улагања на дан 31. децембра 2019. и 2018. године и за године које су се завршиле дана 31. децембра 2019. и 2018. приказане су у табели испод:

**Газпром
Енергохолдинг
Србија**

31. децембра 2019. године

Обртна имовина	698.256
Стална имовина	12.154.427
Краткорочне обавезе	71.219
Дугорочне обавезе	10.963.037
Приходи	44.430
Губитак за период	(146.948)

31. децембра 2018. године

Обртна имовина	878.074
Стална имовина	7.318.155
Краткорочне обавезе	33.102
Дугорочне обавезе	1.957.752
Приходи	21.205
Губитак за период	(126.332)

12. ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ МАТИЧНИМ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочни пласмани зависним лицима у земљи	79.077	96.995
Дугорочни пласмани зависним лицима у иностранству	25.426.264	27.225.130
	25.505.341	27.322.125
Минус: Обезвређење	(2.300.154)	(4.043.046)
	23.205.187	23.279.079

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Дугорочни пласмани зависним правним лицима исказани у РСД односе се на :

Валута	31. децембар	31. децембар
	2019	2018
У земљи О Зоне а.д. Београд, Србија	ЕУР	79.077
		96.995
	79.077	96.995
У иностранству		
НИС Петрол е.о.о.д. Софија, Бугарска	ЕУР	5.806.390
НИС Петрол СРЛ, Букурешт, Румунија	ЕУР	16.798.944
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	ЕУР	2.703.332
Јадран-Нафтагас д.о.о., Бања Лука, БиХ	ЕУР	117.598
		25.426.264
		25.505.341
		27.225.130
		27.322.125

Дугорочни пласмани зависним правним лицима су одобрени са фиксном каматном стопом (2,1% годишње) и варијабилном каматном стопом (6M Еурибор + 2,9%), на период од 7 до 10 година од тренутка исплате последње транше. Исказана књиговодствена вредност дугорочних пласмана одговара њиховој фер вредности.

13. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар	31. децембар
	2019	2018
Остали дугорочни пласмани	9.176	9.099
Дугорочни кредити дати запосленима	1.153.957	1.240.438
Минус: Обезвређење	(354.684)	(371.876)
	808.449	877.661

Дугорочни кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2019. године у износу од РСД 1.153.957 (31. децембра 2018: РСД 1.240.438) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи 0,5% и 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама. Наведени кредити су обезвређени у износу од РСД 354.625.

14. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	31. децембар	31. децембар
	2019	2018
Одложена пореска средства :		
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду дужем од годину дана	2.783.455	3.527.324
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду до годину дана	-	1.016.432
	2.783.455	4.543.756
Одложене пореске обавезе:		
- Одложене пореске обавезе које ће бити признate у периоду дужем од годину дана	(1.821.259)	(2.138.581)
	(1.821.259)	(2.138.581)
Одложена пореска средства (нето)	962.196	2.405.175

Бруто кретања на одложеном порезу приказана су у табели испод:

	2019	2018
Станje на дан 1. јануара	2.405.175	2.487.491
Ефекат на укупни резултат (напомена 37)	(1.442.979)	(1.653.438)
Ефекат на остали укупни резултат	-	1.571.122
Станje на дан 31. децембра	962.196	2.405.175

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године, без нетирања салда у оквиру исте јурисдикције, су:

	Разлика књиговодствене вредности НПО и Ревалориза- пореске основице	Резерве ционе	Укупно
Одложене пореске обавезе			
Станje 1. јануара 2018.	(2.464.046)	(14.434)	(2.478.480)
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	352.313	-	352.313
- ефекат на остали укупни резултат	-	(12.414)	(12.414)
Станje на дан 31. децембра 2018.	(2.111.733)	(26.848)	(2.138.581)
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	317.322	-	317.322
Станje на дан 31. децембра 2019.	(1.794.411)	(26.848)	(1.821.259)

	Резерви- сања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Фер вредно- вање	Укупно
Одложена пореска средства					
Станje 1. јануара 2018.	1.019.695	949.128	2.985.851	11.297	4.965.971
Привремене одбитне разлике по основу одмеравања очекиваних кредитних губитака					
Кориговано на дан 1. јануара 2018.	1.019.695	1.584.231	-	-	1.584.231
Настанак и укидање привремених разлика:					
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	(98.219)	(18.142)	(1.889.390)	-	(2.005.751)
- ефекат на остали укупни резултат	-	-	-	(695)	(695)
Станje на дан 31. децембра 2018.	921.476	2.515.217	1.096.461	10.602	4.543.756
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	(6.637)	(657.203)	(1.096.461)	-	(1.760.301)
Станje на дан 31. децембра 2019.	914.839	1.858.014	-	10.602	2.783.455

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Порески кредит представља износ у висини од 20% од капиталних инвестиција у периоду до 31. децембра 2013. године у складу са пореском регулативом Републике Србије и може бити искоришћен у периоду од 10 година.

15. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	32.249.441	28.080.706
Недовршена производња	4.859.254	4.923.492
Готови производи	9.636.535	13.042.863
Роба	2.017.721	3.227.243
Дати аванси	461.016	716.163
Минус: исправка вредности залиха	(4.670.632)	(4.830.527)
Минус: исправка вредности датих аванса	(149.250)	(217.327)
	44.404.085	44.942.613
Стална средства намењена продаји	135.670	15.094
Минус: исправка вредности средства намењених продаји	(43.769)	(5.823)
	44.495.986	44.951.884

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Исправка вредности средстава намењених продажи	Исправка вредности средстава намењених продажи	Укупно
На дан 1. јануара 2018.	4.947.683	259.237	5.823	5.212.743	
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	10.274	1.962	-	12.236	
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(1.170)	(1.687)	-	(2.857)	
Остало	(126.260)	(42.185)	-	(168.445)	
На дан 31. децембра 2018.	4.830.527	217.327	5.823	5.053.677	
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	287	543	-	830	
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(117.575)	(51)	-	(117.626)	
Отписи и остало	(42.607)	(68.569)	37.946	(73.230)	
На дан 31. децембра 2019.	4.670.632	149.250	43.769	4.863.651	

16. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Матична и зависна правна лица у земљи	382.280	362.245
Матична и зависна правна лица у иностранству	4.092.863	2.652.897
Остале повезана правна лица у земљи	1.215.292	1.257.685
Остале повезана правна лица у иностранству	96.193	629.519
Потраживања од трећих лица у земљи	27.383.247	27.828.605
Потраживања од трећих лица у иностранству	974.399	812.717
	34.144.274	33.543.668
<i>Минус: исправка вредности</i>	<i>(5.772.211)</i>	<i>(6.041.909)</i>
	28.372.063	27.501.759

17. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Потраживања за камате	3.547.652	3.708.417
Потраживања од запослених	78.384	82.747
Потраживања за више плаћени порез на добит	647.660	-
Остале потраживања	7.509.500	7.461.763
<i>Минус: исправка вредности</i>	<i>(9.849.169)</i>	<i>(9.962.427)</i>
	1.934.027	1.290.500

18. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Краткорочни финансијски пласмани матичним и зависним правним лицима	48.185	-
Краткорочни финансијски пласмани у земљи	2.019	25.658
Текућа доспећа дугорочних пласмана зависним правним лицима	12.656.088	9.091.634
Остале краткорочни финансијски пласмани	76.955	2.199.487
<i>Минус: Обезвређење</i>	<i>(7.349.525)</i>	<i>(5.688.179)</i>
	5.433.722	5.628.600

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

19. ГТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГТОВИНА

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Готовина у банци и благајни	9.730.067	5.621.606
Депозити са доспећем до 3 месеца	3.493.536	6.367.102
Новчана средства са ограниченим коришћењем	13.716	17.363
Остале новчане средства	264.508	216.507
	13.501.827	12.222.578

20. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Разграничен порез на додату вредност	1.713.617	1.567.844
Унапред плаћени трошкови	222.038	185.804
Унапред обрачунати приходи	37.062	314.496
Унапред плаћена акциза	1.701.028	2.743.082
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	328.297	351.369
	4.002.042	5.162.595

Разграничен порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2019. године у износу од РСД 1.713.617 (31. децембра 2018: РСД 1.567.844) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2019. године у износу од РСД 1.701.028 (31. децембар 2018: РСД 2.743.082) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

21. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Издате менице и гаранције	74.704.889	74.654.952
Примљене менице и гаранције	15.078.163	13.845.865
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.689	5.357.688
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.441.861	6.347.969
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	9.749.090	9.504.956
Средства за затварање поља у Анголи	1.361.966	1.361.966
Примљене хипотеке и залоге	1.398.288	1.745.073
Остале ванбилансна актива и пасива	206.578	193.840
	114.298.524	113.012.309

22. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2019. и 31. децембра 2018. године састоји се од 163.060.400 обичних акција.

Дивиденда обелодањена за годину која се завршила 31. децембра 2018. износи РСД 6.517.524 односно, РСД 39,97 по акцији (31. децембра 2017. : 6.948.004 РСД односно, 42,61 РСД по акцији). Расподела дивиденде је одобрена од стране Скупштине акционара дана 27. јуна 2019. године и исплаћена 17. септембра 2019. године.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

23. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна дугорочних примања подстицаја запослених	Програм	Судски спорови	Укупно
Стање 1. јануара 2018. године	9.844.121	681.920	360.718	1.026.864	584.834	12.498.457
На терет биланса успеха	213.094	100.000	27.619	331.180	36.177	708.070
Повећања и корекција процене резервисања	117.748	-	-	-	-	117.748
Укинуто у току године (напомена 35)	-	(24.528)	-	-	-	(24.528)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	-	-	(4.531)	-	-	(4.531)
Измирење обавеза	(133.445)	(119.978)	(48.871)	(864.023)	(121.378)	(1.287.695)
Стање на дан 31. децембра 2018. године	10.041.518	637.414	334.935	494.021	499.633	12.007.521
Стање 1. јануара 2019. године	10.041.518	637.414	334.935	494.021	499.633	12.007.521
На терет биланса успеха	147.500	197.704	80.118	294.414	32.514	752.250
Повећања и корекција процене резервисања	777.397	-	-	-	-	777.397
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	29.837	-	-	29.837
Измирење обавеза и остало	(294.701)	(346.260)	(47.957)	-	(53.931)	(742.849)
Стање на дан 31. децембра 2019. године	10.671.714	488.858	396.933	788.435	478.216	12.824.156

Анализа резервисања:

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочна	11.251.613	10.079.405
Краткорочна	1.572.543	1.928.116
	12.824.156	12.007.521

(а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Друштва процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

(б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Друштво има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Друштво је извршило резервисање по наведеном основу у износу од РСД 488.858 (31. децембра 2018: РСД 637.414) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Друштва.

(в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Друштво је започело процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Друштва. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности („КПИ“) у периоду од три године. На дан 31. децембра 2019. године руководство Друштва је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених (2018-2020) у износу од РСД 788.435 (31. децембра 2018. године: РСД 494.021).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2019. године Друштво је проценило вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Друштво је извршило додатно резервисање за судске спорове за које је процењен негативан исход спора у износу од РСД 32.514 (додатно резервисање у 2018: РСД 36.177). Процена Друштва је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2019. године.

(д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Отпремнине	123.679	96.176
Јубиларне награде	273.254	238.759
	396.933	334.935

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Дисконтна стопа	4,4%	5,7%
Будућа повећања зарада	2,0%	2,0%
Просечан будући радни век	15	15,2

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2018. године	95.668	265.050	360.718
Трошкови директно плаћених накнада	(10.138)	(38.733)	(48.871)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(4.531)	-	(4.531)
Укупно расходи признати у укупном резултату	15.177	12.442	27.619
Стање на дан 31. децембра 2018. године	96.176	238.759	334.935
Трошкови директно плаћених накнада	(14.304)	(33.653)	(47.957)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	29.837	-	29.837
Укупно расходи признати у укупном резултату	11.970	68.148	80.118
Стање на дан 31. децембра 2019. године	123.679	273.254	396.933

Износ признат у укупном резултату:

	Година која се завршила	31. децембра	2019	2018
Текући трошкови накнада	24.673	-	26.200	-
Трошкови камата	18.678	-	16.247	-
Добици од промене плана доприноса	840	-	4.901	-
Актуарски (добици)/губици (јубиларне награде)	35.927	-	(19.729)	-
	80.118	27.619		

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

24. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	19.143.014	24.738.405
Банкарски кредити	69.207.492	67.908.442
Обавезе за лизинг	811.424	644.611
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 25)	(5.925.868)	(5.923.590)
	83.236.062	87.367.868

Промене на обавезама Друштва из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити (напомена 25)	Краткорочни кредити (напомена 25)	Лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2018. године	95.404.543	2.298.488	247.210	97.950.241
Приливи	37.213.097	13.158.984	-	50.372.081
Одливи	(39.952.348)	(13.239.092)	(82.516)	(53.273.956)
Немонетарне трансакције	-	-	478.315	478.315
Курсне разлике	(18.445)	(2)	1.602	(16.845)
На дан 31. децембра 2018. године	92.646.847	2.218.378	644.611	95.509.836
На дан 1. јануара 2019. године	92.646.847	2.218.378	644.611	95.509.836
Промена почетног стања	-	-	100.027	100.027
Приливи	15.060.454	12.564.054	-	27.624.508
Одливи	(18.760.584)	(13.188.360)	(127.024)	(32.075.968)
Немонетарне трансакције	-	-	192.294	192.294
Курсне разлике	(596.211)	-	1.516	(594.695)
На дан 31. децембра 2019. године	88.350.506	1.594.072	811.424	90.756.002

(а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2019. године у износу од РСД 19.143.014 (2018: РСД 24.738.405), са висином текућег доспећа од РСД 5.469.432 (2018: РСД 5.497.424), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) Банкарски кредити

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Дугорочни кредити у земљи	46.832.414	50.621.113
Дугорочни кредити у иностранству	22.375.078	17.287.329
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 25)	69.207.492 (297.104)	67.908.442 (355.101)
	68.910.388	67.553.341

Доспеће банкарских кредитова:

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Између 1 и 2 године	10.845.263	1.403.463
Између 2 и 5 година	54.737.906	61.219.659
Преко 5 година	3.327.219	4.930.219
	68.910.388	67.553.341

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
УСД	209.292	361.696
ЕУР	68.732.685	67.250.132
РСД	498	649
ЈПЈ	265.017	295.965
	69.207.492	67.908.442

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор.

Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво одржава однос задуживања према EBITDA. Руководство верује да је Друштво усаглашено са наведеним ковенантама на дан 31. децембра 2019. и 31. децембра 2018. године.

(в) Обавезе за лизинг

Износи признати у оквиру биланса успеха:

	2019
Трошкови камата (укупљени у финансијске расходе) (напомена 33)	20.604
Трошкови који се односе на краткорочни закуп (напомена 30)	289.710
Трошкови који се односе на закуп средстава мале вредности која нису приказана као краткорочни закуп (напомена 30)	87.343
Трошкови који се односе на варијабилна плаћања закупа који нису укупљени у обавезе за закуп (напомена 30)	1.348.818

25. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Краткорочни кредити од зависних правних лица (напомена 24)	1.594.072	2.218.378
Краткорочна доспећа дугорочних финансијских обавеза (напомена 24)	5.925.868	5.923.590
	7.519.940	8.141.968

26. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе из пословања које на дан 31. децембра 2019. године износе РСД 36.720.956 (2018: РСД 25.887.149) укупчују обавезе према матичном и зависним правним лицима са стањем на дан 31. децембра 2019. године у износу од РСД 14.986.710 (31. децембра 2018: РСД 13.318.121) које се највећим делом односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација по основу набавке сирове нафте у износу од РСД 10.498.354 (31. децембра 2018: РСД 10.243.742).

НИС А.Д. - Нафтина индустрија Србије, Нови Сад**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан****31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

27. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Обавезе из специфичних послова	175.275	167.528
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	928.258	938.147
Обавезе за камате	588.170	600.609
Обавезе за дивиденде	3.780.692	3.772.308
Остале обавезе према запосленима	518.686	603.737
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.170.430	1.369.683
Резервисања за заштиту животне средине	128.099	160.362
Резервисања за судске спорове	224.407	270.593
Остале краткорочне обавезе	75.091	116.491
	7.589.108	7.999.458

28. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2019	31. децембар 2018
Обавеза за акцизу	5.301.814	4.680.755
Накнада за робне резерве	280.070	260.905
Накнада за енергетску ефикасност	32.299	-
Порез на добит	-	539.811
Остале обавезе за порезе	1.365.390	1.506.492
	6.979.573	6.987.963

29. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2019. године у износу РСД 3.070.554 (31. децембра 2018: РСД 3.237.852) се највећим делом односе на укалкуисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 1.827.611 (31. децембра 2018: РСД 1.715.646), и обавезе по основу уговора са купцима по основу програма лојалности у износу од РСД 635.355 (31. децембар 2018: РСД 502.254).

Приход у износу од РСД 1.532.389 (31. децембра 2018.: РСД 1.632.949) који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2019., од чега се РСД 1.170.838 (31. децембра 2018.: РСД 1.250.040) односи на авансе и РСД 361.552 (31. децембра 2018.: РСД 382.909) на програм лојалности купца.

30. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2019	2018
Производне услуге	2.495.924	2.352.003
Транспортне услуге	3.225.168	3.626.498
Услуге одржавања	4.814.010	4.607.624
Закупнице	1.725.871	1.324.118
Трошкови сајмова	10.091	7.410
Реклама и пропаганда	887.139	761.250
Трошкови истраживања	436.927	241.054
Остале услуге	1.513.604	1.403.397
	15.108.734	14.323.354

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

31. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила	
	31. децембра	
	2019	2018
Непроизводне услуге	6.983.488	6.857.109
Репрезентација	152.954	134.409
Премије осигурања	510.600	507.102
Трошкови платног промета	333.400	353.921
Трошкови пореза	1.133.800	1.176.233
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	1.402.477	1.460.595
Остали непроизводни трошкови	1.016.172	1.022.953
	11.532.891	11.512.322

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2019. у износу од РСД 6.983.488 (2018: РСД 6.857.109), се највећим делом у износу од РСД 4.467.605 односе на трошкове услужних организација, трошкове пројектовања у износу од РСД 1.166.221 и трошкове консултантских услуга у износу од РСД 325.438.

32. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила	
	31. децембра	
	2019	2018
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.085.351	1.170.587
- остали финансијски приходи	677.127	878.771
Приходи од камата	328.287	720.366
Добици од реструктуирања зајмова	149.827	-
Приход по основу дисконта потраживања (напомена 6)	-	44.661
Позитивне курсне разлике	831.114	1.736.178
Остали финансијски приходи	11.586	27.826
	3.083.292	4.578.389

33. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила	
	31. децембра	
	2019	2018
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.076.794	1.147.319
- губици од реструктуирања зајмова	99.107	-
- остали финансијски расходи	439.718	540.083
Расходи камата	1.279.841	1.589.753
Дисконт дугорочних обавеза	147.500	89.194
Дисконт дугорочних финансијских инструмената	19.261	261.732
Негативне курсне разлике	443.930	1.791.685
Остали финансијски расходи	21.307	7.413
	3.527.458	5.427.179

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

34. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила	
	31. децембра	2018
	2019	2018
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	16.522	99.280
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје (напомена 6)	84.318	846.522
- краткорочних финансијских пласмана	178.376	-
- осталих потраживања (напомена 6)	14.002	70.757
	293.218	1.016.559

35. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила	
	31. децембра	2018
	2019	2018
Добици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	21.681	191.769
Добици од продаје материјала	43.845	59.353
Вишкови по основу пописа	282.887	306.215
Приходи од смањења обавеза	77.508	168.056
Укидање дугорочних резервисања (напомена 23)	-	24.528
Добитак по основу пословне комбинације	-	11.937
Приходи од усклађивања вредности:		
- инвестиционих некретнина	-	20.677
- залиха (напомена 15)	117.575	1.170
- некретнина, постројења и опреме и остале имовине	454.425	12.450
Затезне камате	49.490	87.049
Остали приходи	93.647	86.766
	1.141.058	969.970

36. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила	
	31. децембра	2018
	2019	2018
Губици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	305.520	251.614
Мањкови	552.845	681.573
Отпис потраживања	6.694	13.616
Отпис залиха	41.221	91.284
Расходи по основу усклађивања вредности:		
- некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	240.459	80.966
- инвестиционих некретнина и сталне имовине намењене продаји	8.290	2.728
- залиха (напомена 15)	287	10.274
- остале имовине	543	9.000
Остали непоменути расходи	296.265	285.464
	1.452.124	1.426.519

НИС А.Д. - Нафтина индустрија Србије, Нови Сад**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан****31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

37. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2019	2018
Текући порез на добит	2.870.963	3.922.034
Одложени порез		
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 14)	1.442.979	1.653.438
	4.313.942	5.575.472

Порез на добит Друштва пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе на резултат Друштва, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2019	2018
Добит пре опорезивања	22.014.007	31.642.961
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи – 15%	3.302.101	4.746.444
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходи који су изузети из опорезивања	(222)	(57.707)
Расходи који се не признају за пореске сврхе:		
- порез на добит у Анголи	74.711	171.416
- остали расходи који се не признају	1.306.972	754.538
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	(40.924)	15.245
Остало	(328.696)	(54.464)
	4.313.942	5.575.472
Ефективна стопа пореза на добит	19,60%	17,62%

Примењена просечна стопа пореза на добит је 19,60% (2018: 17,62%). Раст стопе је последица промене у профитабилности Друштва.

38. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ**Заштита животне средине**

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 488.858 (31. децембар 2018.: РСД 637.414) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Друштва сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата.Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2019. године да је Друштво измирило све пореске обавезе према држави.

НИС А.Д. - Нафтина индустрија Србије, Нови Сад**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан****31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Капиталне обавезе

На дан 31. децембра 2019. године Друштво је имало закључене уговоре о набавци непретнине, постројења и опреме у износу од РСД 2.818.801 (31. децембар 2018. године: РСД 15.944.407).

Није било других значајних потенцијалних обавеза Друштва.

39. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт. Ст Петерсбург. Руска Федерација у чијем власништву се налази 56.15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29.87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13.98% у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Друштва је Гаспром. Руска Федерација.

Друштво је у 2019. години и у истом периоду претходне године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицама у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте и нафтних производа.

На дан 31. децембра 2019. године и 31. децембра 2018. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придржена друштва	Укупно
На дан 31. децембра 2019.				
Аванси за основна средства	52.049	-	-	52.049
Учешћа у капиталу	13.425.586	-	1.038.800	14.464.386
Дугорочни кредити	23.205.187	-	-	23.205.187
Аванси за залихе и услуге	15.998	-	34.371	50.369
Потраживања по основу продаје	4.471.633	-	1.280.662	5.752.295
Потраживања из специфичних послова	71.121	-	44	71.165
Друга потраживања	1.089.170	-	-	1.089.170
Краткорочни финансијски пласмани	5.356.767	-	-	5.356.767
Дугорочне обавезе	(48.010)	(13.673.582)	(128)	(13.721.720)
Краткорочне финансијске обавезе	(1.599.147)	(5.469.432)	(159)	(7.068.738)
Примљени аванси	(3.148)	-	(3.080)	(6.228)
Обавезе из пословања	(4.488.356)	(10.498.354)	(1.711.826)	(16.698.536)
Остале краткорочне обавезе	(2.283)	-	-	(2.283)
	41.546.567	(29.641.368)	638.684	12.543.883

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
На дан 31. децембра 2018.				
Аванси за основна средства	3.582	-	-	3.582
Учешћа у капиталу	13.425.586	-	1.038.800	14.464.386
Дугорочни кредити	23.279.079	-	-	23.279.079
Аванси за залихе и услуге	2.158	-	337.220	339.378
Потраживања по основу продаје	3.011.511	99	1.856.381	4.867.991
Потраживања из специфичних послова	62.109	-	-	62.109
Друга потраживања	1.134.183	-	-	1.134.183
Краткорочни финансијски пласмани	3.405.474	-	-	3.405.474
Дугорочне обавезе	-	(19.240.982)	-	(19.240.982)
Краткорочне финансијске обавезе	(2.218.378)	(5.497.423)	-	(7.715.801)
Примљени аванси	(2.295)	-	(1.942)	(4.237)
Обавезе из пословања	(3.074.379)	(10.243.742)	(1.911.584)	(15.229.705)
Остале краткорочне обавезе	(4.363)	-	-	(4.363)
	39.024.267	(34.982.048)	1.318.875	5.361.094

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2019. и 2018. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружена друштва	Укупно
За годину која се завршила на дан 31. децембра 2019.				
Приходи од продаје	19.639.670	-	19.645.153	39.284.823
Други пословни приходи	45.790	-	144	45.934
Набавна вредност продате робе	(311.040)	-	(384.815)	(695.855)
Трошкови материјала	(302.423)	(51.345.851)	(333.140)	(51.981.414)
Трошкови горива и енергије	(313)	-	-	(313)
Трошкови зарада	(114.348)	-	-	(114.348)
Производни трошкови	(4.601.967)	-	(200.399)	(4.802.366)
Амортизација	(9.143)	-	-	(9.143)
Нематеријални трошкови	(905.958)	-	(35.435)	(941.393)
Финансијски приходи	677.127	-	-	677.127
Финансијски расходи	(144.935)	(393.887)	(3)	(538.825)
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	178.375	-	-	178.375
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(99.891)	-	-	(99.891)
Остали приходи	435	40.230	-	40.665
Остали расходи	(2.423)	(111.235)	(593)	(114.251)
	14.048.956	(51.810.743)	18.690.912	(19.070.875)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придржена друштва	Укупно
За годину која се завршила на дан 31. децембра 2018.				
Приходи од продаје				
Други пословни приходи	17.247.107	960	27.374.364	44.622.431
Набавна вредност продате робе	36.793	-	348	37.141
Трошкови материјала	(196.218)	-	(333.240)	(529.458)
Трошкови материјала	(15.797)	(68.928.066)	-	(68.943.863)
Трошкови горива и енергије	(1.972)	-	-	(1.972)
Трошкови зарада	(104.450)	-	-	(104.450)
Производни трошкови	(3.883.424)	-	(213.106)	(4.096.530)
Нематеријални трошкови	(946.979)	(3.000)	(31.034)	(981.013)
Финансијски приходи	878.771	-	-	878.771
Финансијски расходи	(43.309)	(496.774)	-	(540.083)
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	151.234	-	-	151.234
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(39.379)	-	-	(39.379)
Остали приходи	-	59.847	-	59.847
Остали расходи	-	(198.412)	(1.291)	(199.703)
	13.082.377	(69.565.445)	26.796.041	(29.687.027)

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Лица под заједничком контролом и придржани јединицети	Остали
На дан 31. децембра 2019. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.183.648	-
• Србијагас	-	418.784
• Остале компаније у државном власништву	-	371.395
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.208.375)	-
• Србијагас	-	(361.934)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(3.064)	-
	(27.791)	428.245
На дан 31. децембра 2018. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.222.764	-
• Србијагас	-	17.547
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.250.402)	-
• Србијагас	-	(126.092)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.852)	-
	(29.490)	(108.545)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан****31. децембра 2019. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Година која се завршила дана 31. децембра 2019. године*Пословни Приходи*

• ХИП Петрохемија	19.070.224	-
• Србијагас	-	1.419.220
• AIR Србија	-	5.124.131

Пословни Расходи

• ХИП Петрохемија	(198.691)	-
• Србијагас	-	(912.530)
	18.871.533	5.630.821

Година која се завршила дана 31. децембра 2018. године*Пословни Приходи*

• ХИП Петрохемија	26.679.415	-
• Србијагас	-	755.157

Пословни Расходи

• ХИП Петрохемија	(213.106)	-
• Србијагас	-	(963.917)
	26.466.309	(208.760)

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2019. и 2018. године Друштво је признало РСД 943.715 и РСД 1.018.152, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан

31. децембра 2019. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

НИС а.д. – Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Контакт информације

Седиште Друштва је:

Улица Народног Фронта 12
Нови Сад, Република Србија
21000

Телефон: (+ 381 21) 481 1111

e-mail: office@nis.eu

www.nis.eu

Односи са инвеститорима

e-mail: investor.relations@nis.eu